

Naturvernforbundet
Oslo og Akershus

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2022

FOR

Naturvernforbundet
Oslo og Akershus

Styrets vurdering av arbeidsåret 2022

Etter 2 år preget av digitale møter var det befriende å kunne møtes igjen for medarbeidere, styret og medlemmer. Markagrappa har gjennom rekrutteringsmøte med nye medlemmer oppnådd betydelig økt deltakelse i temalagets møter og aktiviteter. En betydelig andel av lagets aktive deltok i Naturvernforbundets skogsamling i oktober ved Follsjå i Telemark. Styret ser det som en prioritert oppgave å involvere flere medlemmer i aktivt naturvernarbeid, herunder utvikling av tilbudet på Søndre Sandås.

Søndre Sandås har bekreftet sin posisjon som NOAs viktigste møte- og arbeidssted. En rekke "Åpen dag" arrangementer med bålpanner, informasjon, kaffe, toddy og vafler har bidratt til synliggjøring av NOAs virksomhet og visjoner. Fremdrift i arbeidet med 40års leieavtale har gått tregt, men i skrivende stund ser det realistisk ut å forvente slutføring før påske.

Oppgradering av våningshuset og utømrådet er i gang med isolering og platelegging av loftsgulvet og tilhørende montering av ventilasjonsanlegg som det største enkeltprosjektet. Fire dugnader er gjennomført i tillegg til utskifting av takrenner, maling av vinduskarmer og oppgradering av elektrisk anlegg.

NOA har for 2023 lagt opp til en bredere og mer systematisk oppfølging av dugnadsarbeid på Søndre Sandås. Hver måned utenom ferietid skal det gjennomføres 2 dugnader fordelt på dagtid og ettermiddag / kveld. Den forventede 40-årsavtalen vil styrke grunnlaget for dugnadsinnsats.

Arsmøtet i mars viste høyt engasjement og sterke meninger foranlediget av omfattende forslag til arbeidsprogrammet tett opp mot møtedato, samt forslag til nye styremedlemmer fremmet uten behandling i valgkomiteen. Oppfordring til, og forventning om, tidligere innspill på kandidater og forslag til arbeidsprogram er kommunisert i forkant av 2023-årsmøtet.

Markautfordringer har også gjennom siste år stått sentralt:

Ny markaforskrift

Den nye markaforskriften trådte i kraft 1. januar 2022. Den har innført søknadsplikt for hogster, men uten å sikre NOA og andre interesserte organisasjoner tilgang til database som muliggjør effektiv oppfølging av miljø-sensitive hogster. Reelt sett er NOAs overvåking av skogbrukets tiltak blitt vesentlig mer ressurskrevende og i flere tilfeller umulig. Det finnes ikke en sentralt tilgjengelig registreringsbase for de 17 markakommunene. Kommunenes journalføring og teksting er svært variabel og pålegger NOA et meget ressurskrevende oppfølgingsarbeid. Vi har nå fått bistand fra frivillige medlemmer som avlastet sekretariatet med deler av denne viktige "vaktbikkjefunksjonen". Vi kan ikke akseptere en saksgang som i en rekke saker vil medføre at tilgang til hogstøknader først blir tilgjengelig etter at avvirkningen er gjennomført! OOF har sammenfallende syn på den nye markaforskriftens utilstrekkelighet.

NOA mener at dagens vanskelig tilgjengelige hogstøknadssystem verken tilfredsstillende Miljøinformasjonslovens krav eller Norges forpliktelser etter Århuskonvensjonen (FN). Vår klage til Landbruksdirektoratet og departementet har foreløpig ikke ført frem, men vil trolig bli fulgt opp med klage til Sivilombudet hvis alternativ løsning ikke presenteres meget snart.

MiS-registreringenes utilstrekkelighet

Skogeier skal ha oversikt over miljøverdiene i sin skog før tiltak (hogst) iverksettes. Gjennom vår oppfølging av hogstsaker erfarer NOA stadig at MiS-systemet ikke fanger opp viktige miljøverdier (MiS: Miljøregistrering i skog). Hogstklager avvises fordi miljøverdier ikke er registrert i NIBIO-basen (kilden.nibio.no) selv om NOA dokumenterer funn som skulle vært registrert. Statsforvalteren forholder seg gjennomgående kun til registrerte NIBIO-data. NOA vil videreføre sitt engasjement i 2023 på dette området. Vi konstaterer at MiS-kvalitetssvikt nå vies større oppmerksomhet i media, ikke minst etter NRKs reportasjer.

Østmarka nasjonalpark.

NOA har avgitt uttalelse med sterk støtte til det mest omfattende forslaget til nasjonalpark og friluftslivsområde etter markalovens eventyrskogparagraf. En unik mulighet til vern av et større barskogområde i et befolkningsnært område av stor betydning for friluftsliv, naturopplevelse og rekreasjon.

Skogsbilveier

Flere kommuner behandler og godkjenner omfattende ødeleggelse av natur uten reguleringsplaner som plan- og bygningsloven forutsetter.

Karlsrudveien.

Manglende reguleringsplan før større skogsbilveier godkjennes har blitt en viktig problemstilling som NOA har sett det nødvendig å bringe inn for domstolsbehandling. Saken knytter seg til et omfattende veiprojekt alene behandlet etter landbruksveiforskriften. NOA fremmet krav om reguleringsplan med henvisning til plan- og bygningsloven og områdets store betydning for natur- og friluftslivsverdier. Da kommunen godkjente veiprojektet og vår klage med krav om utsatt iverksettelse ble avslått, var rettslige skritt påkrevet for å begrense irreversible naturskader. NOAs tidligere erfaringer med klage til Sivilombudet bekrefter dessverre at hastesaker ikke får tilfredsstillende oppfølging.

Vi fikk stoppet veianlegget i én måned fra 22. desember. Etter ny behandling 17. januar støttet tingretten 24.01.2023 NOAs syn på reguleringsplikten, men opphevet likevel stansingen under henvisning til at kommunens vedtak i h. t. landbruksveiforskriften i det vesentlige tilfredsstilte samme krav som vil følge av reguleringsplan etter plan- og bygningsloven.

NOA har anket kjennelsen til lagmannsretten som nå skal ta stilling til vårt forføyningskrav. Saken er prinsipielt viktig for fremtidig behandling av større skogsbilveitiltak på et nasjonalt nivå, men har spesielt betydning for tiltak innenfor markalovens område hvor det stilles krav til departementets klarering av reguleringsplanarbeidets oppstart samt etterfølgende stadfestelse i henhold til markalovens formål.

Losbyveien

Sommeren 2022 ble NOA varslet om en tilsvarende veisak på Losbyeiendommen i Lørenskog, Østmarka. NOA har fått tilslutning fra Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) og Østmarkas venner til samme rettslige forståelse av plan- og bygningslovens krav til reguleringsplan. Naturskadene vil her bli mer omfattende enn for Karlsrudveien. Kommunen har foreløpig ikke fattet vedtak. NOA verdsetter den felles forståelse som er oppnådd med OOF i Losby- og markaforskriftsaken.

Gyrihaugveien; Ny vei til ny radarstasjon på Gyrihaugen

Skjermingsverdige (forsvarshensyn) veiltak kan ikke avvises, men er likevel underlagt planplikt. NOA og OOF fikk begrenset naturinngrepets omfang ved Gyrihaugen, men vi måtte akseptere det som utvilsomt ble Markas alvorligste naturtap i 2022.

Skoleprosjektet

NOAs skoleprosjekt har med midler fra Sparebankstiftelsen DNB og Oslo kommune fått anledning til videreutvikle sin virksomhet. Ny prosjektleder ble ansatt i august. Sammen med andre nøkkelpersoner i NOA er han godt i gang med undervisningstilbud som foreløpig utprøves på to skoler.

Elvedalsgruppen har presentert sitt materiale for Statsforvalteren og kommunale myndigheter samt innledet samarbeid med andre organisasjoner som er engasjert i samme verneproblematikk. Forvaltningen viser betydelig interesse for oppfølging av vassdragsproblematikken.

Sekretariatet, medregnet prosjektmedarbeidere, teller nå 10 personer, med til sammen ca. 6 årsverk. Foreningens økonomi er solid og gir en sikkerhet for arbeidet framover.

Regnskapet for 2022 viser et underskudd på kr 650 217, som hovedsakelig kan tilskrives etablering av ventilasjonsanlegg og andre nødvendige oppgraderinger på Søndre Sandås. NOAs likviditet er god. Bankinnskudd var ved utgangen av 2022 på kr 5 459 866, av dette utgjorde egenkapital kr 1 900 755 og prosjektavsetninger kr 3 188 008. Note 10 til regnskapet spesifiserer lønns- og honorarkostnadene i NOA. Det er styrets oppfatning at NOA og prosjektene drives effektivt og kostnadsbevisst.

Kontingentandelene fra NNV til NOA for 2022 utgjorde kr 1 094 658, en økning på ca. kr 132 000. Kontingenten er fastsatt i NNVs vedtekter, og NOAs andel av betalt kontingent beregnes ut fra medlemstall i ulike kategorier. Medlemstallet var 11 642 ved utgangen av 2022, omtrent uendret fra 2021.

I 2022 har NOA fått kr 500 000 i driftsstøtte fra Oslo kommune og kr 166 000 fra Viken fylkeskommune. Støtten fra Oslo kommune ble sist endret i 2017.

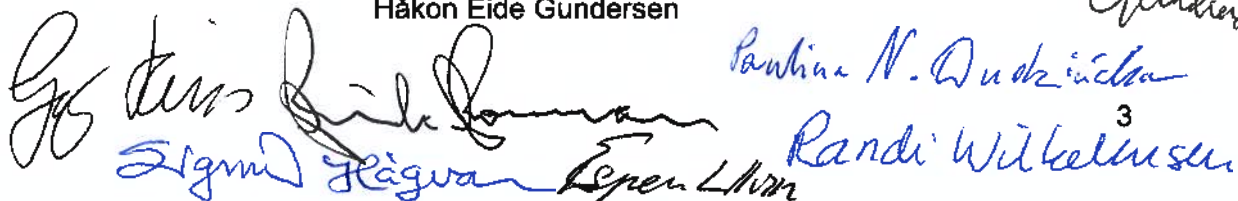
Årsberetning og regnskap er avgitt under forutsetning om fortsatt drift. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapets avslutning som endrer forutsetningene eller resultatet. Både i foreningens styre og sekretariat er det tilstrebet full likestilling.

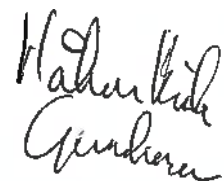
Styret takker alle de aktive i foreningen, lokallagene og arbeidsgruppene for god innsats gjennom året som har gått. Videre en stor takk til Sparebankstiftelsen DNB, Miljødirektoratet, Oslo kommune og Viken fylkeskommune for økonomisk støtte til våre prosjekter. Takk også til alle som har bidratt i enkeltsaker, prosjekter, med dugnader og med praktisk hjelp til vår virksomhet. En spesiell takk til Jørgen Huse for utrettelig innsats med regnskapsføringen. Tusen takk!

Søndre Sandås, 28. februar 2023

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) v/styret og daglig leder

Nikolai Norman, Sigmund Hågvar, Randi Wilhelmsen, Espen Ulvin, Georg Reiss,
Håkon Eide Gundersen

NATURVERNSAKER

MARKA

Vern og restaurering

Samla plan for vern og restaurering av Markas naturverdier

Som en videreføring av forslagene om etablering av Nordmarka-Krokskogen og Lillomarka landskapsvernområder og arbeidet med prosjektet Sammenhengende villmark, har NOA igangsatt et arbeid med å utarbeide en samla plan for vern og restaurering av Markas naturverdier. I 2023 er det foretatt nye registreringer av gammelskogen i Lillomarka og av mulige sammenbindingsområder mellom reservatene på Romeriksåsene. Videre er det gjort en nitid gjennomgang av potensialet for landskapsøkologiske korridorer og «hoppesteiner» i resten av Marka, som grunnlag for feltarbeid sommeren 2023.

Eventyrskogregistrering, kurs

April 2022 gikk det ut invitasjon til alle lokallagene i NOA om å bli med på en dugnad for nyregistrering av markas eventyrskoger, som del av arbeidet med en samlet plan for vern og restaurering av markas naturverdier.

I mai og juni arrangerte NOAs Gjermund Andersen og Erik Kagge tre kurs i eventyrskogregistrering i henholdsvis Østmarka, Lillomarka og Nordmarka for representanter fra enkelte lokallag og andre interesserte.

Nasjonalpark i Østmarka

Høsten 2022 ble Statsforvalterens verneforslag, i tre alternativer, lagt ut på høring med frist 15. januar.

NOA støttet alternativ 1; en stor nasjonalpark med friluftslivsområder etter markaloven § 11 som en brem mot vest og nordvest. NOAs synspunkter ble presentert av nestleder Sigmund Hågvar på Oslo og Omland Friluftsråds høringsmøte om Østmarka Nasjonalpark på Skullerudstua 26. oktober og for samferdsels- og miljøutvalget i Oslo kommune 15. februar 2023.

Etablering av verneområder

Følgende naturreservater er opprettet eller utvidet innenfor markagrensen i 2022; Styggvannsdalen i Lørenskog kommune, Ramsås (utvidelse) og Søbråten i Bærum kommune.

Oppfølging av hogst godkjent etter markaforskriften

Ny forvaltningspraksis – utfordrende for NOA

All hogst i Oslomarka er meldepliktig (fra 2022: søknadspliktig) til kommunal landbruksmyndighet. Kommunen fattar vedtak der den meldte hogsten godkjennes, godkjennes med vilkår eller avslås. Hogstvedtakene kan så påklages av interesseorganisasjoner, som NOA, og av skogeieren eller dennes representanter. Statsforvalteren i Oslo og Viken ved landbruksavdelingen er klagemyndighet.

En svært uheldig - og for NOA uholdbar - konsekvens av revidert markaforskrift ble vi oppmerksomme på i februar 2022. Det vises til årsberetningen for 2021:

«En av endringene i ny forskrift fra 1.1.2022 er at søknadene skal leveres i elektronisk skjema, jf. forskriftens § 7. Digital hogstsøknad skal registreres av skogeier i ØKS, Landbruksdirektoratets fagsystem. Kommunene får så varsel om at det er kommet en ny søknad og fatter vedtak i ØKS-systemet, hvorpå skogeier får vedtaket i Altinn. Søknad og vedtak journalføres i kommunens arkivsystem, slik at det kommer på den offentlige postlista til kommunen.

Konsekvensen av ny digital søknadsprosess er at NOA og andre organisasjoner ikke lenger får tilsendt kopi av kommunenes hogstvedtak fra Statsforvalterens klima- og miljøavdeling, men i stedet er blitt henvist av Statsforvalterens landbruksavdeling til å følge med på kommunenes postlister. Oppfølging av postlistene er et omfattende arbeid, både på grunn av det store antallet kommuner som er forvaltningsmyndighet for hogstsøknader i Marka og på grunn av svakheter i kommunenes postlister.

Muligheten for medvirkning i kommunenes behandling av hogstsøknader i marka er ved dette sterkt svekket. Konsekvensen av den nye forvaltningspraksisen kan være at hogst gjennomføres før organisasjonene er blitt kjent med at hogst er omsøkt og godkjent.

NOA vil følge opp problemstillingen videre og vil kreve at markaorganisasjonene og allmennheten gis fullt innsyn i alle søknader om hogst i marka - uten å måtte bedrive omfattende detektivvirksomhet i 10-15 ulike kommunale postlister.»

NOA sendte på denne bakgrunn i juli 2022 brev til Landbruksdirektoratet med krav om fortløpende innsyn i hogstsøknader og -vedtak etter markaforskriften, gjennom tilgang til forvaltningssystemet ØKS. Kravet var begrunnet med en rekke ulike eksempler på hvordan postlistesystemet ikke er tilstrekkelig for å ivareta Norges forpliktelser etter Århuskonvensjonen artikkel 6 om å sikre allmennhetens deltakelse i beslutningsprosesser som angår miljøet:

- Søk i postlistene er en svært omfattende oppgave
  - Markaforskriften omfatter 17 kommuner, fordelt på 12 forvaltningsenheter. Alle postlistene må sjekkes fortløpende for å fange opp nye hendelser
  - Postlistene er ufullstendige. Inntil høsten 2022 ble kun vedtak journalført, ikke søknadene
  - Postlistene ajourføres etterskuddsvis, ofte med betydelig etterslep
  - Dokumentene er i mange postlister ikke åpent tilgjengelig, man må be om innsyn
- Ulik saksbehandling og dokumentasjon mellom kommunene, og mellom skogeiere, gjør det krevende å holde oversikt
- Informasjonen i hogstsøknader og vedtak er ofte upresis eller mangelfull
- Og viktigst: Gjeldende beslutningsprosess tillater at hogst kan gjennomføres umiddelbart etter at vedtak er fattet. Vi kjenner til en rekke tilfeller hvor hogst er gjennomført innen få dager etter hogstvedtak. Innsyn via postlistene gir ingen mulighet til å få kjennskap til hogstvedtaket tidsnok i slike tilfeller.

Landbruksdirektoratet avsto like fullt NOAs krav, hvorpå NOA 20.9.2022 sendte klage til Landbruks- og matdepartementet (LMD). I vedtak 7.2.2023 konkluderer departementet med

at klagen ikke tas til følge. Departementet har i sin behandling kun vurdert om NOA har rett til innsyn og brukertilgang i ØKS, ikke hvorvidt beslutningsprosessen er lagt opp på en måte som tilfredsstillende forpliktelser etter Århuskonvensjonen artikkel 6. Sakens viktige prinsipielle sider tilsier at NOA vil klage vedtaket inn for Sivilombudet.

Parallelt har NOA i samarbeid med Oslo og Omland Friluftsråd rettet en skriftlig henvendelse til LMD 16.11.2022, der organisasjonene ber om at allmennheten gis reell mulighet til å medvirke i saker som gjelder hogst etter markaforskriften, ved at:

- Alle hogstsøknader skal fortløpende gjøres kjent for organisasjoner som har bekreftet interesse for dette.
- Alle vedtak om hogst skal fortløpende gjøres kjent for organisasjoner som har bekreftet interesse for dette.
- Inngen hogster kan iverksettes før klagefristens utløp.

Fra vinteren 2002/2023 har flere frivillige bistått i arbeidet med å fortløpende sjekke kommunenes postlister. Dette er verdifull hjelp som frigjør NOA-ansattes tid til kontroll av innkommende hogstdokumenter og opplæring av de frivillige i hvordan man kan vurdere de aktuelle hogstenes betydning for natur- og friluftslivsverdier.

Hogst i Oslomarka 2022

NOA registrerer og dokumenterer fortløpende, på eget initiativ, alle tilsendte hogstsøknader i Oslomarka. På grunn av ny forvaltningspraksis og ulik dokumentasjon mellom kommuner og skogeiere, er det per mars 2023 ikke mulig å gi en oppsummering av hogstomfanget i 2022.

Oppfølging av hogstmeldinger / klager

NOA gjennomførte også i 2022/2023 en rekke synfaringer av områder omsøkt for hogst.

Ni hogstvedtak ble påklaget begrunnet med manglende hensyn til naturverdier, landskapsverdier og/eller verdier knyttet til naturopplevelse og friluftsliv. Vi har også ved flere tilfeller hevdet at kommunens vurdering av naturmangfoldlovens forvaltningsprinsipper er mangelfull, uten å ha fått gehør for dette hos landbruksavdelingen hos Statsforvalteren i Oslo og Viken som klagemyndighet.

Bestand godkjent for flatehogst sør for Spålen-Katnosa naturreservat. I dette og andre bestand godkjent for flatehogst var store mengder død ved, som burde vært registrert som livsmiljø etter MiS-metodikken (MiS: miljøregistrering i skog). Løvenskiold Skog har i svar til NOA bekreftet at det ikke finnes dokumentasjon på om det er gjort feltregistrering etter MiS-metodikken i det aktuelle området. Likevel mente Statsforvalteren at registreringene var gode nok, og klagen ble avslått. Foto: NOA.

I tabellen under er listet opp NOAs hogstklager i arbeidsåret 2022/2023.

Kommune	Gbnr.	Måned	Klageårsak	Utfall
Bærum, Skriverberget	118/1	Juni 22	Manglende miljøregistreringer	Klagen tas ikke til følge
Asker, Asdøltjern	95/5	Juni 22	Kantsone, jf. vannressursloven	Dispensasjon delvis nektet av SF
Ringerike, sørøst for Spålen-Katnosa		Juli 22	Hogstform og manglende miljøregistreringer	Klagen tas ikke til følge
Rælingen	98/2	November 22	Hogstform og samlet belastning	Klagen tas ikke til følge
Rælingen	93/1	November 22	Hogstform og samlet belastning	Klagen tas ikke til følge
Jevnaker	167/2	Desember 22	Saksbehandlingsfeil og manglende miljøregistreringer	Ikke avgjort
Lørenskog	91/1	Januar 23	Manglende miljøregistreringer	Tatt delvis til følge av kommunen
Ringerike, Ringkollen	132/4	Februar 23	Hogstform og friluftsliv	Tatt delvis til følge av kommunen
Ringerike	182/6	Februar 23	Flatestørrelse, landskapseffekt og kantsone	Ikke avgjort

Oslo kommuneskoger

NOA får i likhet med andre markaorganisasjoner Oslo kommuneskogers hogstplaner til gjennomsyn. Hogstplanene rulleres årlig, men normalt med en tidshorison for gjennomføring av planlagte hogster på to år. Kommunen inviterer til befaringer med kommunen om organisasjonene ønsker det. Prosessen gir rom for konstruktiv dialog og forutsigbarhet.

NOA har også i 2022/2023 deltatt på hogstbefaringer og gitt innspill om skjøtselsmetoder eller ikke-hogst i viktige områder for naturopplevelse, naturverdier og friluftsliv. NOA har også deltatt på befaringer i forbindelse med søknader om nye velteplasser og snuplasser for tømmervogntog og gitt innspill til disse.

Naturvernforbundet i Asker inviterte Oslo kommuneskoger til befaring på kommunens eiendom i Kjekstadmarka, i et mye brukt friluftslivsområde for å synliggjøre opplevelsesverdiene i området. NOA og den lokale terrengsykkelforeningen deltok på befaringen.

NOA arrangerte i samarbeid med lokallaget i Ås og Oslo kommuneskoger befaring i kommuneskogen i Sørmarka i mai. Bymiljøetatens driftsansvarlige viste med konkrete

eksempler i skogen hvordan Oslo kommune driver hogst og skogskjøtsel med mål om å etablere og opprettholde en flersjiktet og variert skog.

NOAs oppfølging av sviktende kunnskapsgrunnlag i skog

Krav om miljøinformasjon fra Løvenskiold Skog – miljøregistreringer i skog

NOA har gjennom arbeidet med hogstmeldinger i Oslomarka avdekket mange eksempler på områder med store naturverdier og livsmiljøkvaliteter som godkjennes for flatehogst uten at områdene er fanget opp gjennom MiS-registreringene (MiS: miljøregistrering i skog).

NOA rettet derfor i september 2021 spørsmål til Løvenskiold Skog, med henvisning til miljøinformasjonsloven, om å få tilsendt informasjon om alle miljøregistreringer på eiendommen med tilhørende dokumentasjon og hvilken registreringsinstruks som var lagt til grunn for miljøregistreringene.

Etter en lengre prosess med gjentatte puringer og oppfølgingsspørsmål, der siste svar ble mottatt oktober 2022, er dette hva vi sitter igjen med:

- En beskrivelse av hvordan MiS-registreringer og MiS-revisjon er gjennomført
- Tabellarisk oversikt over alle livsmiljøene som ble registrert ved forrige revisjon, både valgte og ikke-valgte, med begrunnelse for de som er valgt bort.

Oversikten over livsmiljøer er sammenfallende med oversikten som er tilgjengelig i karttjenesten kilden.nibio.no. På direkte spørsmål om hva som er registrert i konkrete bestand godkjent for hogst, som IKKE finnes i oversikten over livsmiljøer, bekrefter Løvenskiold Skog at det ikke finnes dokumentasjon på om det er gjort registreringer eller hva som registrert i de aktuelle bestandene. Likevel konkluderer Statsforvalteren i Oslo og Viken med at MiS-registreringene er et gyldig kunnskapsgrunnlag og at det ikke ligger til kommunens eller Statsforvalterens saksbehandling å kartlegge eller vurdere livsmiljøkvaliteter i bestand som ikke allerede er registrert som MiS-livsmiljøer.

Mange NOA-eksempler over manglende miljøregistreringer fra Oslomarka er inkludert i Naturvernforbundets rapport datert 31. januar 2023: «Skognæringens grove tillitsbrudd. Om grønnvasking og fullstendig mangelfulle naturregistreringer.»

Problematikken er også belyst gjennom NRKs avsløringer i februar 2023 om mangelfulle miljøregistreringer i Vermedalen i Seljord, Telemark.

Krav om miljøinformasjon fra NIBIO og Landbruksdirektoratet – den eldste skogen

I NIBIO-basen kilden.nibio.no finnes et kartlag som viser den eldste skogen i aldersklasser fra 100 år og eldre, basert på bestandsalder fra skogbruksplaner. Kartlaget aldersklasser for den eldste skogen er ifølge NIBIOs hjemmeside laget for å imøtekomme krav i Meld. St. 6 (2016-17) om kunnskap om hvor den eldste skogen finnes for å sikre god forvaltning av denne.

I NIBIO-basen finnes kun kartlaget som et bildelag (WMS). NOA ba derfor med henvisning til miljøinformasjonsloven å få tilsendt informasjonen som shapefil eller liknende, slik at dataene kan bruke til analyser i GIS-verktøy. Etter en runddans mellom NIBIO og Landbruksdirektoratet ga direktoratet avslag på kravet. Avslaget ble juni 2022 påklaget av NOA til Landbruks- og matdepartementet, hvorpå direktoratet i september likevel imøtekom NOAs krav og sendte over datasett for Oslo og Akershus fylker.

Arealinngrep i Marka

Brennatunet, Sørkedalen

Den mest omfattende saken gjennom arbeidsåret 2021, boligprosjektet Brennatunet i Sørkedalen, fikk sin avslutning våren 2022.

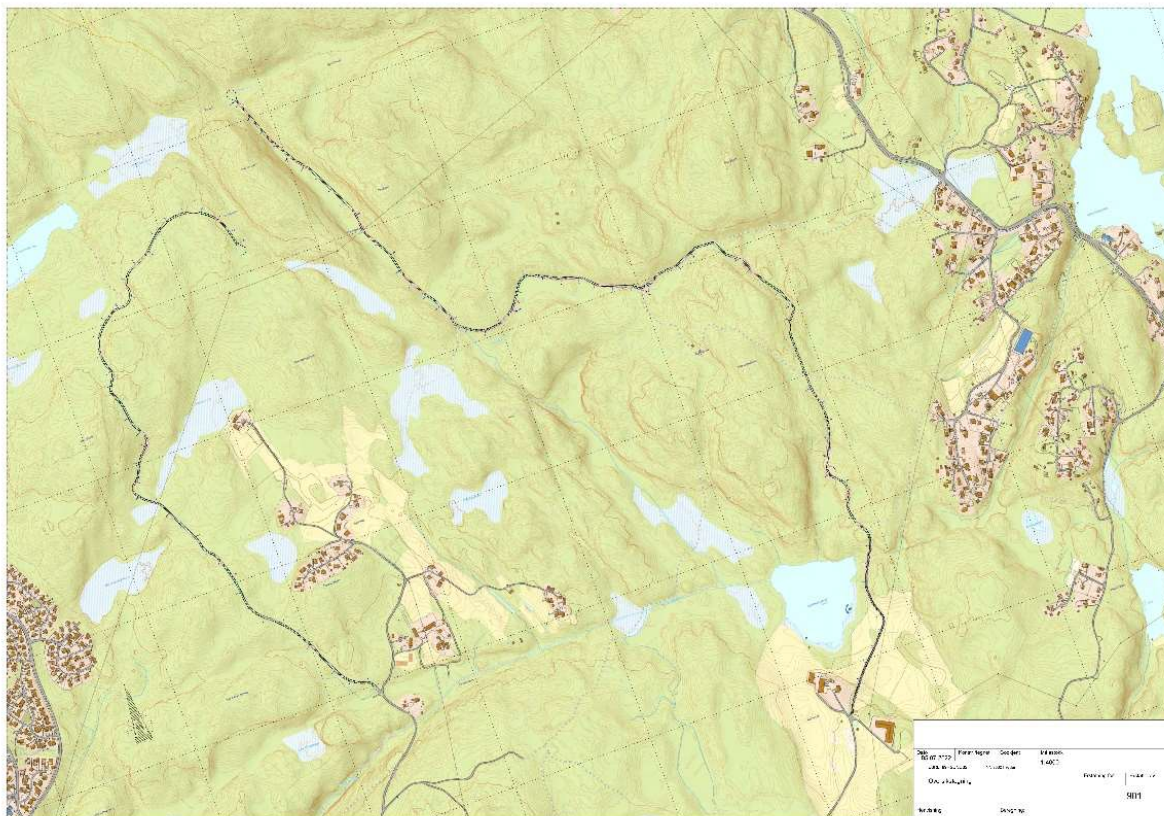
NOA fikk ikke stoppet Brennaprosjektet, men markalovens forbud mot boligbygging er gjennom de uttalelser NOA har innhentet fra Sivilombudet tydeliggjort, og sikrer at tilsvarende prosjekter ikke vil bli realisert i fremtiden.

En oppsummering av de prinsipielle avklaringene som er oppnådd gjennom Sivilombudets behandling er gitt i Grevlingen 3, 2022, i artikkelen «Brennatunet – hva oppnådde NOA?»

Ny skogsbilvei i Sørmarka, “Karlsrudveien”

Det vises til styrets vurdering av arbeidsåret, hvor saken er utførlig presentert.

For å gi et inntrykk av veiens beliggenhet og omfang inkluderes her kart over de to godkjente veitraseene og et bilde fra vestre trase som per mars 2023 er ferdigstilt til endepunktet. Her gjenstår kun pynting av veikantene og et topplag av grus. Den østre veitraseen er per mars 2023 ikke påbegynt.

Oversiktskart over de to veitraseene (mørk grå farge, med tverrgående strekmarkeringer) som er omsøkt og godkjent av Nordre Follo kommune i utvalg for klima, teknikk og miljø 26. oktober 2022. Ned til venstre ses boligområdet på Bøleråsen. Opp til høyre deler av Langen.

Her var en gang ... en blåmerket sti. Nå kjøretrase for tømmervogntog. Bilde tatt 12.3.2023 i den vestre veitraseen, på strekningen som i søknaden er omtalt som nyanlegg, mellom Bukkestitjernet og Steinryggen. Foto: NOA.

Ny skogsbilvei i Østmarka, Lørenskog; “Dammyrveien”

Like før fellesferien ble Losby Bruks søknad om å bygge en ny skogsbilvei, veiklasse 3, sendt på høring fra Regionkontor Landbruk med høringsfrist 5. august. Etter protester fra blant annet Østmarkas Venner og NOA ble høringsfristen forlenget til 1. oktober.

Veien skal være 3 860 meter lang og 4,5 meter bred. Videre skal det langs veien etableres sju parkeringsplasser for skogsmaskiner, tre møteplasser for vogntog, fire snuplasser for vogntog og tre-fire masseuttak.

Veien vil gå gjennom et område i nordre del av Østmarka, øst for Elvåga, som per i dag fremstår uten tekniske inngrep av betydning. Over store strekninger vil veien bli lagt i eller inntil skiløyper og blåmerkede stier. Områdets kvaliteter for naturmangfold, naturopplevelse og friluftsliv – og hvordan disse verdiene påvirkes av veianlegget, var nesten fraværende i høringsdokumentene.

Regionkontor Landbruk inviterte til befaring 18.08.2022 med deltakelse fra organisasjonene, herunder NOA. Den omsøkte veitraséen ble i sin helhet synfart.

Miljøregistreringene på eiendommen ble ifølge Losby Bruk sist foretatt i 2003, og skulle etter gjeldende regelverk vært revidert, eller minimum vært under revisjon på nåværende tidspunkt. I løpet av de 20 årene som har gått siden eiendommens forrige miljøregistrering har miljøverdiene med stor sannsynlighet utviklet seg mye, særlig i produktiv skog som var

gammel allerede ved forrige registrering og som har stått urørt siden. NOA gjennomførte derfor i egen regi befaringer 15.9.2022 i fellesskap med Naturvernforbundet i Lørenskog (NiL) og Østmarkas Venner, samt 19.09.2022. Både veitraseen og omkringliggende gammelskog ble befart. Det ble gjort en rekke funn av rødlistearter, særlig i eldre grandominerte bestand på middels og høy bonitet. Registreringene ble oppsummert i et notat som er vedlagt NOAs høringsuttalelse.

NOA og Naturvernforbundet i Lørenskog leverte 30. september felles høringsuttalelse med hovedkonklusjon:

“NOA og NiL mener søknaden må avslås. Den omsøkte veien vil medføre massive terrenginngrep i et område med urørt-preg av stor verdi for natur, rekreasjon og friluftsliv og kan ikke vedtas uten stadfestet reguleringsplan og vedtak etter markaloven. Veianlegget vil påføre natur- og opplevelsesverdier, rekreasjon og friluftsliv uopprettelig skade i et omfang som på ingen måte oppveies av næringsinteresser knyttet til effektivisering av skogbruksvirksomheten.”

Veisøknaden skal etter administrativ saksforberedelse behandles politisk i kommunen. Per mars 2023 har det ikke kommet noen informasjon om når saken er klar til politisk behandling.

Flere av de eldre granbestandene som står lagelig til for hogst med ny veiforbindelse, er i ferd med å utvikle viktige kvaliteter for arter knyttet til gammelskog og død ved. Her dokumenterer NOAs Erik Kagge funn av dynekjuka (sterkt truet på rødlista¹) som er avhengig av denne typen granskog. Foto: NOA.

¹ Dynekjuka, Artsdatabankens rødlistevurdering 2021. Hentet fra: <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/23290>

Befaring langs den planlagte Dammyrveien i Østmarka med grunneier og andre interesseorganisasjoner 18.8.2022. Foto: Nikolai Norman.

Ny skogsbilvei i Østmarka, Rælingen

Mars 2022 la Rælingen kommune frem detaljreguleringsplan for Brudalen, grensende til Ramstadslottet naturreservat i Østmarkas nordøstre del. Sitat fra detaljreguleringsplanen:

“Hensikten med reguleringsplanen er å oppgradere dagens turvei/driftsvei i Brudalen til skogsbilvei fra Marikollen til Ramstadsjøen. Veien skal fungere som turvei om sommeren, skiløype i vinterhalvåret og benyttes til tømmertransport i perioder. Planen skal også tilrettelegge for vanntilførsel til snøproduksjonsanlegg i Marikollen idrettspark. Dette innebærer oppdemming av Fjerdingbydammen, og etablering av vannledning i Brudalsvegen fra idrettsparken til Fjerdingbydammen.”

Detaljreguleringsplanen innebærer omfattende inngrep som NOA, i likhet med Østmarkas Venner, mener er uforenlig med markalovens formål. Om hensikten med oppgraderingen er turvei om sommeren og skiløype om vinteren, i overensstemmelse med markalovens interesseavveining mellom friluftsliv, naturopplevelse og idrett, må oppgraderingen skje med langt enklere midler og med et arealmessig fotavtrykk på linje med eksisterende enkle og landskapstilpassede veistandard.

Høringsfristen for offentlig ettersyn av detaljreguleringsplanen var 24.5.2022. NOA leverte sin uttalelse samme dag. Per mars 2023 er det ikke kjent for NOA når planen skal til politisk behandling.

Gyrihaugen - vei til ny radarstasjon

NOA deltok på befaring i regi av Markarådet i mai 2022, der traseen ble befart under ledelse av tiltakshaver Forsvarsbygg.

Anleggsarbeidet med ny vei opp til Gyrihaugen foregikk gjennom høsten 2022. Veianlegget synliggjør til fulle hvilke massive naturinngrep som følger av slike veianlegg. For øvrig vises til årsberetningen for 2021.

Helårs turvei i Vestmarka

Bærum kommune har foreslått å utbedre en 13 km lang «helårs turvei» gjennom Vestmarka fra Jordbru til Mikkelsbonn og Grønlandsveien. Detaljregulering av turveitraseen ble sendt på høring/offentlig ettersyn med frist april 2022.

Foruten Skiforeningen (positiv) og OOF (avholdende) var uttalelsene fra naturvern-, friluftslivs- og idrettsorganisasjonene entydig negative til planene. Gjentakende argumenter mot turveien var at området allerede er godt tilrettelagt med veier, stier og løyper og at fordelene for friluftsliv og idrett ikke veier opp for ulempene for naturverdier og de reduserte mulighetene til å ferdes i mindre tilrettelagt, intakt natur.

I mars 2023 har kommunen varslet at arbeidet med reguleringsplan for helårs turvei i Vestmarka legges bort.

Oppgradering av alpinanlegget i Grefsenkleiva og Trollvannskleiva

Bymiljøetaten i Oslo har gjennom flere år arbeidet med en plan for utvidelse og oppgradering av Oslo alpinsenter (Grefsenkleiva og Trollvannskleiva) som vi innebære inngrep og heisanlegg i skogen inntil dagens anlegg.

NOA utarbeidet i samarbeid med Lillomarkas Venner og en lokal aksjonsgruppe forslag til en alternativ og nedskalert utbygging av alpinanlegget i januar 2021. Dette forslaget fikk ingen seriøs behandling ved utforming av reguleringsplanen som ble lagt frem senere i 2021, men på nyåret 2022 tok saken en ny vending da det ble gitt tydelige signaler om at oppgradert alpinanlegg likevel må holde seg innenfor dagens fotavtrykk.

Organisasjonene ba i februar 2023 Bymiljøetaten om status for arbeidet med nytt nedskalert reguleringsforslag for Oslo Alpinsenter. Bymiljøetaten opplyste da at planforslaget trolig oversendes plan- og bygningsetaten i løpet av mars måned.

Konsesjon for vannuttak fra Trollvann til snøproduksjon i Grefsenkleiva og Trollvannskleiva

Siden 1970-tallet har det blitt tatt ut vann til snøproduksjon fra Trollvann. I 2007 vurderte NVE at vannuttaket er konsesjonspliktig, men vedtaket har ikke blitt fulgt opp.

Høsten 2022 sendte NVE på høring søknad om vannuttak fra Trollvann til snøproduksjon i Grefsen- og Trollvannskleiva. Felles uttalelse fra Naturvernforbundet i Groruddalen og NOA inneholdt følgende hovedpunkter:

- Etablert praksis er ulovlig og kan ikke legges til grunn for fremtidige vilkår
- I søknaden savnes faglige vurderinger av vannuttakets påvirkning på naturmiljøet
- Vannuttakets omfang har direkte betydning for i hvilken grad friluftslivet påvirkes
- Forholdet til markaloven: Skader og ulemper for natur og friluftsliv vil variere med hvor stort vannuttak som tillates. Fordeler for idrett (aktivitet i alpinanlegget) relativt ulempene for natur og friluftsliv ved ulike vannuttak burde derfor vært belyst allerede i konsesjonssøknaden.

Med bakgrunn i den ekstraordinært lave vannstanden i Trollvann gjennom hele 2022, sendte Naturvernforbundet i Groruddalen, Naturvernforbundet i Oslo Nord og NOA i slutten av september en bekymringsmelding til Bymiljøetaten og Oslo Skisenter, med budskap om at en ytterligere nedtapping av vannet må unngås. Uttak av vann til snøproduksjon i sesongen 2022-2023 må derfor kun foretas i henhold til gitt konsesjon fra NVE. I slutten av november ga NVE tillatelse til midlertidig vannuttak fra Trollvann tilsvarende 7000 m³, til snølegging av Trollvannskleiva, i nedbørsfeltet til Trollvann.

Detaljregulering for utvidelse av steinbrudd på Steinshøgda, Bærumsmarka

Tiltakshaver Franzefoss AS ønsker å utvide dagens steinbrudd med 172 dekar øst og nord for dagens uttaksområde. Hele planområdet ligger innenfor Marka.

Klima- og miljødepartementet stadfestet 18. mars 2020 utvidelsen av Steinskogen pukkverk i kommuneplanens arealdel 2017-2035 (Bærum kommune) etter markaloven. Departementet vurderte blant annet at «*Tiltaket vil ha negative konsekvenser for friluftsliv og muligheten til naturopplevelse, men ut fra tiltakets tungtveiende samfunnsmessige betydning for Osloregionen, og gjennom gode avbøtende tiltak, finner departementet at konsekvensene for naturopplevelse og friluftsliv er akseptable.*»

I januar 2023 ble tiltakshavers detaljregulering lagt ut til offentlig ettersyn. NOAs uttalelse inneholdt følgende hovedpunkter:

- Utvidelsen vil være et av de største inngrepene i Marka etter markaloven ble vedtatt, i en svært viktig og mye brukt del av Bærumsmarka.
- Planforslaget bidrar til en bit-for-bit-reduksjon av Marka
- Planforslaget innebærer at allmennheten mister litt av Marka
- Planforslaget innebærer at landskapet forandres for alltid
- Planforslaget støy og innsyn som forringer søndre Bærumsmarka som rekreasjonsområde
- Dersom planforslaget vedtas, må strenge avbøtende tiltak pålegges
  - Vegetasjonsskjermen må utvides
  - Som forebyggende tiltak må tilgrensende skog skjøttes til flersjiktet skog
  - Tiltakshaver oppfordres i tillegg til å gjennomføre ytterligere kompensierende tiltak, som å restaurere skogen mellom steinbruddet og Garlaushøgda naturreservat til mer naturlig og variert skog.

Lahaugmoen – planer om ny skytebane inn i Marka

I 2015 ble markagrensa ved Lahaug i Lillestrøm kommune justert med 52,8 daa for å gi plass til en ny skytebane i området, som erstatning for den eksisterende skytebanen på Skjetten. Det omsøkte arealet var i utgangspunktet på 100 daa, hvilket ble avslått av departementet. I henhold til gjeldende planutkast, vil anlegget, med støyvoller, beslaglegge et areal langt utover gjeldende markagrense (vedtatt i 2015 ved Kongelig resolusjon).

Planforslaget kommer trolig til politisk behandling i Lillestrøm kommune våren 2023.

Lahaug grenser til Gjelleråsmarka som er nærturområdet til befolkningen i søndre Nittedal, og Groruddalen. Naturvernforbundets lokallag i Nittedal og Groruddalen jobber sammen med Gjelleråsmarkas venner og lokale velforeninger for å stanse anleggsplanene, blant annet ved å synliggjøre konsekvensene for befolkningen, politikere og lokale og sentrale myndigheter.

Sherpatrapp innenfor markagrensa i Nittedal

Nittedal kommune sendte på høring søknad om å etablere en sherpatrapp på en strekning sør for Varingskollen. NOA etterlyste i høringsuttalelsen en bedre begrunnelse av det faktiske behovet for sherpatrapp på den aktuelle strekningen og kunne ikke se at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene.

Maridalsrunden, innstegsløype Langsetløkka, Oslo

SK Rye ønsker å anlegge en innstegsløype for unge og/eller uerfarne terrengsyklister i skogområdet rundt Langsetløkka på Kjelsås og inviterte velforeninger og markaorganisasjoner til befaring 18. november. Løypa vil hovedsakelig følge eksisterende langrennstraséer og stier. Tilretteleggingen består blant annet av tilførsel av subbus for å redusere slitasje. Planene er godkjent av Oslo kommune som grunneier, men krever også tillatelse etter markaloven og Statsforvalteren i Oslo og viken, da tiltaket befinner seg i Marka og innenfor Maridalen landskapsvernområde.

Annet

Markarådet

Markarådet har i 2022/2023 hovedsakelig hatt til behandling følgende saker:

- Statsforvalterens forslag til endringer i markaloven
- Vei til nytt forsvarsanlegg på Gyrihaugen, befaring med Forsvarsbygg 9. mai.
- Nasjonalpark i Østmarka. NOA fikk ikke gjennomslag for at Markarådets uttalelse skulle anerkjenne verneforslagets positive betydning for naturverdier, naturopplevelse, friluftsliv, kulturmiljø og landskapsverdiene i Østmarka.

Statsforvalterens forslag til endringer i markaloven

Klima- og miljødepartementet orienterte om status i Markarådets møte 1.11.2022. Utdrag fra protokollen:

«Høringsforslaget vil ferdigstilles en gang etter jul. Markarådet vil på vanlig måte få forslaget på høring. Hvordan Markarådet skal involveres vil avklares til våren. Aktuelt med en gjennomgang fra departementet i møte 16. juni.»

Per mars 2023 er det ikke kommet ny informasjon om status.

Registrering av kulturminnene i Marka

Med midler fra Sparebankstiftelsen DNB har NOA registrert om lag 100 marka-kulturminner i Kulturminnesøk. Videre har NOA bidratt til at et tilsvarende antall registreringer er gjort av frivillige i andre markaorganisasjoner. Blant annet har NOA fasilitert en arbeidsgruppe for kulturminner i marka, der Østmarkas Venner har bidratt med kursing i registrering i Kulturminnesøk.

Se også omtale i Grevlingen 4, 2022: «*Vern av kulturminner i Oslomarka – trenger vi en folkelig dugnad?*»

Klage på Bærum kommunes godkjenning av nydyrking i marka

Nydyrking er et omfattende inngrep som skal underlegges søknadsbehandling med interesseavveining etter markaloven § 14, første ledd. Dette har ikke Bærum kommune gjort ved godkjenning av nydyrking av et større skogareal innenfor markagrensen ved Ila. Allmennheten og markaorganisasjonene er heller ikke informert og har ikke hatt mulighet til å uttale seg. NOA ba derfor i mars 2021 Statsforvalteren i Oslo og Viken følge opp saken.

Statsforvalteren i Oslo og Viken konkluderer i sitt klagevedtak august 2022 med at det er saksbehandlingsprosessen ikke har vært i tråd med regelverket for enkeltvedtak i forvaltningsloven, men at kommunens vurdering av det konkrete tiltaket etter markaloven § 14, andre ledd har vært tilstrekkelig.

REDD GAMMELSKOGEN

I regi av Naturvernforbundets skogutvalg og med midler fra Sparebankstiftelsen DNB ble det i 2022 gjennomført to kurshelger for biologi- og økologistudenter i to områder i Vestfold og Telemark fylke.

Formålet med kartleggingsturene var dels å gi studentene innføring i gammelskogens økologi og kartlegging av arter knyttet til gammelskog, men også å øke kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i områder som fremstår lite dekket av tidligere naturtype- og artsregistreringer. Kursene ble arrangert og ledet av Siri Tollefsen i samarbeid med Erik Kagge.

Det gjenstår midler i prosjektet som etter planen skal benyttes til ny(e) kartleggingskurs/turer i det samme området i 2023, samt å utarbeide en naturfaglig rapport om registreringene som er gjort.

BYEN

Uttalelser i regi av byøkologisk arbeidsgruppe

Grappa har i 2022 skrevet debattinnlegg om småhusplanen og høringsuttalelse til Oslos høyhusstrategi. Gruppen er for øyeblikket uten leder og inaktiv.

Elvedalsgruppa og arbeidet for varig sikring av naturmangfoldet i Oslos elvedaler

Grappa ledet av Sigmund Hågvar har gjennom 2022 hatt dialog og møter med Oslo elveforum, Statsforvalteren i Oslo og Viken og Bymiljøetaten i Oslo kommune, samt venneforeningene for de ulike vassdragene i Oslo, om behovet for varig sikring av naturverdiene i elvedalene.

Langs Oslos ti vassdrag som renner gjennom byen fra Marka til fjorden, finnes belter av natur med et meget høyt biologisk mangfold. Disse verdifulle naturbeltene er imidlertid ikke godt nok juridisk sikret og er stadig utsatt for ulike inngrep.

Alle de ti elvedalene har viktige naturtyper og en rekke rødlistede arter. Men ingen av elvedalene er sikret etter naturmangfoldloven, og bare noen av dem har mer eller mindre sterke reguleringer etter plan- og bygningsloven.

NOA mener at alle elvedalene må få et varig og sikkert vern og har ved inngangen til 2023 oppfordret alle Oslo-partiene til å ta inn følgende formulering som mål i byrådserklæringen: *«Byrådet vil be Bymiljøetaten utarbeide et forslag til en samlet plan for varig sikring av naturverdiene i Oslos ti elvedaler.»*

Les mer om starten av arbeidet i Grevlingen 3, 2022: «Oslo sine elvedaler: Et eksempel på kunnskapsbasert forsøk på vern».

FJORDEN

Det har vært en økning i aktiviteten til fjordgruppa i forhold til tidligere år, og en rekke nye medlemmer har meldt sin interesse for å være med i gruppa. En intern koordineringsgruppe bestående av Jørn Erik Bjørndalen og Jan Magnusson har hatt jevnlig kontakt om aktuelle saker, planlegging og innkalling til gruppemøtene.

Møter

Det har blitt avholdt 4 gruppemøter (8.3, 29.3, 12.10 og 23.11) hvor alle registrerte medlemmer av fjordgruppa har blitt invitert.

Uttalelser

Naturvernforbundet Follo-Moss og fjordgruppa sendte inn felles uttalelse med klage på manglende konsekvensutredninger for kai- og parkeringsutvidelser i Husvik i Drøbak.

Felles protest om utbygging av molo ved Storsand sandtak av NOA, fjordgruppen sammen med Naturvernforbundet i Asker og i Hurum og Røyken.

Morten Bergan følger opp arbeidet i Bærum kommune med ny øy i Lysakerfjorden.

Jan Magnusson (som en av Naturvernforbundets deltaker i en referansegruppe) følger opp Kystverkets planer om ny farled vest i Drøbaksundet gjennom Drøbaksjeteen. Har skrevet og advart mot en slik farled og de store negative konsekvenser for dypvannsfornyelsen i fjorden.

Foredrag

Jørn Bjørndalen og Jan Magnusson hold hver sitt foredrag for Natur og Ungdom i Oslo mars 2022 om behovet for vern av vegetasjon på øyer og land, samt vern av gruntvannsområder og trålfrie soner, med spesiell vekt på indre Oslofjord.

Annen aktivitet

NOAs fjordgruppe er med i det nylig etablerte *Nettverk for Oslofjorden* der en rekke organisasjoner med interesse for fjorden er representert. Jørn Bjørndalen er vår representant i dette nettverket. Nettverk for Oslofjorden vil bli et viktig arbeidsfelt for oss i tiden framover.

Befaringer

8.5.2022: Til Storsand, hvor det ble hold informasjon om Kystverkets planer om ny dyp farled gjennom Drøbaksjeteen for å lede trafikk inn Oslofjorden på vestsiden av Håøya. Om planene og den store negative effekten på dypvannsfornyelsen i indre Oslofjord. Den for indre Oslofjord unike taeskogen ved terskelen. Videre vandring rundt Storsand sandtak og informasjon om geologi, fugleliv og planteliv. Utbyggingen vil ha betydelige konsekvenser for området og det ble senere skrevet et felles brev (se ovenfor) til Statsforvalteren i Oslo og Viken om de negative konsekvensene ved Storsandutbyggingen.

28.8.2022: Befaring på Fornebu. Morten Bergan ledet en gruppe rundt Fornebulandet og vi fikk se hva som var gjort i Nansenparken og området vestover. Et problem er bevisst innplanting av fremmede arter i området, men det var også mye positivt vern. Vi fikk også se på merking av fugler.

16.11.2022: Jørn Bjørndalen deltok i befaring til Husvik i Drøbak vedrørende planer om ny kai i område med ålegrasenger og utvidelse av parkeringsplass i kontakt med kulturminne.

KULTURLANDSKAP

Tanumplatået, Bærum

Boka om Tanumplatået ble solgt på Naturvernforbundet i Bærums 50-årsmarkering i september, der flere politikere var til stede. Naturvernforbundets Truls Gulowsen minnet politikerne om behovet for vern av Tanumplatået i sin hilsningstale.

For øvrig ingen aktivitet i NOA-regi i 2022.

Fossum som del av Sørkedalen kulturlandskap

I felles høringsuttalelse fra Bærum Natur- og Friluftsråd og NOA til kommuneplanens arealdel for Bærum 2022-2042 fremmet organisasjonene følgende endringsforslag:

Fossum-byen skrinlegges, Fossum Bruk reguleres som industrielt kulturminne og området sør til Ankerveien innlemmes i Marka og Sørkedalens kulturlandskap, ved at:

- Markagrensa flyttes tilbake til Ankerveien
- Smiejordet reguleres til LNF-område
- Fossum idrettsanlegg ligger som regulert idrettsanlegg i Marka
- Dagens industriområde reguleres til næringsområde og kulturminne
- Området utenfor industriområdet reguleres som LNF-område (LV og Obos)
- Reguleringen av området langs Lysakerelva/ Bogstadvannet som naturområde beholdes

NATURFORMIDLING

NOAs SKOLEPROSJEKT: «Bynaturen – unges medvirkning i nærmiljøet i Osloregionen»

I perioden 2019-2021 har NOA utviklet det faglige og praktiske innholdet til «Bynaturen» gjennom piloter i samarbeid med (a) Tonsenhagen skole, (b) Morellbakken skole og (c) Bjølsen skole. Prosjekt (a) fokuserte på interessekonflikter i forbindelse med utvidelse av Grefsenkleiva alpinanlegg. Prosjekt (b) omhandlet mat, bærekraft og arealkonflikter i forbindelse med Oslos skolehager. Prosjekt (c) fokuserte på byfortetting i Nydalen, nedbygging av bynatur, grønn bokvalitet, natur- og kulturminner langs Akerselva.

I 2022 ble våren brukt på å utvikle og planlegge et større undervisningsopplegg og treplantingsprosjekt med Morellbakken skole. Etter ønske fra skolen ble opplegget flyttet fra høsten 2022 til våren 2023.

I tillegg til prosjektene i Oslo har vi høsten 2022 testet ut flere undervisningsopplegg ved Borgen ungdomsskole i Asker, finansiert av Sparebankstiftelsen DNB. Vi har også startet utviklingen av et nettsted som skal inneholde en ressursbank der skolene kan hente ut relevante undervisningsopplegg med tilpassede tekster, konkrete oppgaver og prosjektforslag.

Videre har NOA høsten 2022 laget en natursti med fokus på økologi og skog, spesielt rettet mot undervisning av skoleklasser på ungdomskolenivå. Naturstien er lagt til nederste del av Skådalen og ender på Vettakollen. Det er dermed lett å komme til og fra med T-bane. Stien er laget digitalt og er tenkt publisert i appen Fotspor. Vi avventer at snøen skal gå før vi tester og endelig ferdigstiller stien våren 2023.

MARKAPORTEN SØNDRE SANDÅS

Digital natursti

Høst 2022 og vinter 2023 har NOA, med prosjektmidler fra Oslo kommune, utviklet natursti med fokus på skog og naturvennlig skogbruk. Vi har laget to naturstier, med litt ulik vinkling og omfang.

En av naturstiene er lagt til skogen mellom Søndre Sandås og Svartkulp ved Sognsvann. Denne stien er en relativt kort tur, og inneholder poster om skog, skogbruk og enkelte relevante kulturminner. Sti nummer to går fra Søndre Sandås, over Vettakollen og ned til Båntjernveien. Denne turen er ganske lang, inneholder mange poster og går enda grundigere inn på temaet skog og naturvennlig skogbruk.

Stiene er laget digitalt og er tenkt publisert i appen Fotspor. Vi avventer at snøen skal gå før vi tester og endelig ferdigstiller stiene våren 2023.

Åpen dag på Søndre Sandås

Styret, frivillige og ansatte arrangerte åpne dager på Søndre Sandås 19. mars, 30. april, 4. september (sykkelverksted i anledning Friluftslivets dag), 16. oktober og 13. november.

Formålet med åpen dag er å formidle naturkunnskap og informere om hvilke saker NOA arbeider med, som igjen kan bidra til mer engasjement rundt våre saker og flere frivillige.

Fast innslag på åpen dag har vært naturutstillingskassene, som alltid er svært populære blant barna. Servering av kaffe og vafler skaper en trivelig stemning og åpner for samtaler med de forbigående.

Årets siste åpen dag ble også den best besøkte. Det var naturkasser, kaffekoking og hyggelig prat med de minst 150 personene som kom innom Søndre Sandås denne dagen.

Temakveld om Marka

Tirsdag 15. november ble det arrangert et åpent møte på Søndre Sandås om Osломarka og NOAs markaarbeid, med formål å rekruttere nye medlemmer til arbeidet. Bjørn Faafeng, Erik Kagge og Håkon Eide Gundersen stilte fra organisasjonen.

Dugnader:

I 2022 ble det ryddet på uteområdet, laget sittegrupper til tunet, hogget og lagret ved. Videre er gulv og vegg på råloftet platelagt.

Styret har tatt initiativ til å etablere en dugnadsgruppe for Søndre Sandås med faste månedlige dugnader, for oppgaver både innendørs og utendørs.

ARRANGEMENTER I NOA-REGI

Smak på naturen

I samarbeid med flere av byens frivilligsentraler, og NOA-lokallag, arrangerer NOA "smak på naturen"-turer. Disse turene formidler spiselige ville vekster i nærnaturen. Catharina Normann er turlleder og arrangeres av Maria Andersen i sekretariatet. Turene finansieres hovedsakelig via inkluderingsmidler fra Miljødirektoratet under prosjektnavnet "Naturen som inkluderingsarena", men også gjennom aktivitetsmidler fra Oslo kommune. I 2022 ble følgende turer gjennomført:

- 25.5.2022: Lørenskog, samarbeid med Lørenskog frivilligsentral
- 31.5.2022: Vollen i Asker, samarbeid med Naturvernforbundet i Asker
- 7.6.2023: Lørenskog, samarbeid med Lørenskog frivilligsentral
- 8.6.2023: Tøyen i Oslo, samarbeid med Frisklivscentralen bydel Gamle Oslo.
- 10.6.2023: Vestli, samarbeid med Vestli frivilligsentral
- 13.6.2023: Ellingsrudåsen, samarbeid med Ellingsrud frivilligsentral
- 27.9.2023: Haugerud, samarbeid med Haugerud frivilligsentral og Naturvernforbundet i Groruddalen

Høstpust

NOA har i samarbeid med Susanne Genneper i GetOut coaching og Bygdøy Kongsgård arrangert 6 naturmeditasjonsturer i Kongeskogen på Bygdøy (hvorav ett arrangement måtte avlyses pga sykdom). Turene finansieres gjennom aktivitetsmidler fra Oslo kommune.

Naturmeditasjon er et viktig verktøy for å senke skuldrene og gi mer tilstedeværelse i møte med naturen. Dette igjen gir bredere naturopplevelser og bidrar positivt til psykisk helse.

Datoer 2022:

- 06.09.2022 - Lunsj i det fri
- 20.09.2022 - Lunsj i det fri
- 11.10.2022 - Lunsj i det fri
- 18.10.2022 - Lunsj i det fri
- 1.11.2022 - Skumringsvandring i Kongeskogen (avlyst)
- 8.11.2022 - Skumringsvandring i Kongeskogen

Jubileumsmarkeringer - Karlshaugen naturreservat 100 år

Karlshaugen naturreservat, vest for Varingskollen i Nittedal kommune, ble opprettet av skogeier Harald Løvenskiold 16. mars 1922, som en gave til østlandske krets av Landsforeningen for naturfredningen i Norge (nå Naturvernforbundet).

Skogforvalter Kildal begrunnet da vernet blant annet med at området ville være av stor interesse om 100 år. Lite visste han hvor rett han skulle få. På grunn av den grundige kartleggingen av skogens utvikling etter mange hundre år uten nevneverdige hogstinggrep er Karlshaugen naturreservat i dag et unikt område for å studere gammelskogens dynamikk og effekten av skogvern.

Og hundre år senere inviterte NOA til to markeringer av 100-årsjubileet, begge i og ved reservatet.

20. mars: Jubileumsfeiring på Karlshaugen

I strålende sol og nærmest påskevær var rundt 20 markaentusiaster samlet ved kaffebålet ved en myr mellom Blekketjenn og reservatet.

Markeringen startet med noen vakre åpningstener spilt av styremedlem Georg Reiss, før styreleder i NOA, Nikolai Norman, ønsket velkommen. Gjermund Andersen fortalte om områdets historikk og bakgrunnen for at reservatet ble opprettet.

Daglig leder i NOA, Håkon Eide Gundersen redegjorde om hvor unikt Karlshaugen er i forskningsøyemed. Allerede på 1930-tallet var området nøyere registrert med både trær og bunnvegetasjon, og er derfor veldig viktig for dagens skogforskning.

Det ble skålt for hundreåringen i multelikør som Gjermund hadde tatt med i sekken, og praten gikk livlig om lokalhistorie, marka og naturvern.

Etter den offisielle markeringen, var det skitur rundt i reservatet med Erik Kagge og Gjermund Andersen som guider. Samlingen ble avsluttet rundt kaffebålet i nydelig ettermiddagssol.

Historien om Karlshaugen-reservatet er beskrevet i Grevlingen nr. 1, 2022: «Godseierens gave».

6.juni: Guidet tur med Per Holm Nygaard

Jubileet ble også markert med en guidet tur på barmark med Per Holm Nygaard, forsker ved NIBIO. Han har forsket på reservatet siden 1990, og kjenner hvert eneste tre i området. Karlshaugen er et lite område i seg selv, men med enorme variasjoner og store opplevelser. Gjennom reservatet tar Per oss med over skrinne furukoller, gjennom intakte myrer og inn i den mystiske gammelskogen.

Det er skogens dynamikk som er kjernen i forskningen som gjøres her. Kunnskap om hvordan vegetasjon har forandret seg, og hvordan aldersfordelingen blant trærne har utviklet seg gjennom tiårene. Per forteller at det tidligere var en gjengs oppfatning om at skogen oppnådde en likevekt ved en gitt alder, altså at den produserer like mye karbon som den lagrer. Undersøkelser som de gjort på Karlshaugen har tvert imot vist at karbonlagrene øker med en økende alder på skogen, og at selv 300 år gamle grantrær reagerer med økt tilvekst ved forstyrrelser som eksempelvis gir treet bedre lysforhold.

Utviklingen i skogen her er også fotografisk dokumentert. Ved veis ende rusler vi langs tjernet som Per viste historiske fotografier fra tidligere, et fra 1930, og et fra 1997. Landskapet vi ser foran oss er tilnærmet likt som på bildene, og heldigvis vil det se likt ut også neste gang vi kommer på besøk. Det er ikke gitt i en tid med skyhøye tømmerpriser og et altfor lavt skogvernbudsjett.

Naturen vi mister. Tre bøker om naturtap, sorg og håp. Litteraturhuset i Oslo

NOAs arrangement "Naturen vi mister. Tre bøker om naturtap, sorg og håp" ble holdt på Litteraturhuset i Oslo en høstfin dag i oktober. Tilnærmet fulltallig sal og engasjerte tilhørere gjorde arrangementet vellykket, selv om en av foredragsholderne, Bernhard Ellefsen, ble forhindret av sykdom. Biolog og professor emeritus Sigmund Hågvær formidlet både naturglede og sorg over ødeleggelser av naturen i sine dikt fra boken "Naturglede, økosorg og fremtidshåp", akkompagnert av naturfotograf Jørn Bøhmer Olsens bilder som en hyllest til naturopplevelsen. Sterke dikt om økosorg og naturtap, vakre skildringer av norsk natur og ikke minst naturens opplevelsesverdi, som er av stor betydning for oss alle. Hågvær's bok er en lyrisk kilde og formidler også det viktigste av alt, håpet om at naturen kan reddes.

Deretter fortalte Bredo Berntsen om hvordan boken “Grønne tekster” ble til, og underholdt oss med historier fra temaer i boken. I “Grønne tekster” har forfatter og universitetsbibliotekar Berntsen håndplukket tekster fra naturvernets historie de siste 100 årene. Berntsen selv beskriver det som “et utvalg artikler i form av ytringer gjennom årene om det viktige ved det som først ble kalt naturfredning, senere natur- og miljøvern”

Berntsen formidlet også om norske naturverdier, og om ildsjeler som norske kunstnere og forfattere, deriblant skogens forfatter og bjørnens forsvarer i Vassfaret, Mikkjel Fønhus, og var også innom både troll og folkeeventyr, gauper og norsk landskapsmaleri i sin fortelling.

NOAs styreleder Nikolai Norman ledet arrangementet og kveldens debatt med stødig og kunnskapsrik hånd. Panelet på scenen som besvarte spørsmål fra salen bestod av Sigmund Hågvar og Bredo Berntsen. Det ble også debatt i salen med stort engasjement.

Guidet tur på eventyrskogstien fra Frognerseieren til Frønsvollen, 16. oktober

Det regnet kraftig denne oktobersøndagen, og oppmøtet var derfor ikke så stort. Men de fåtallige som deltok fikk en eventyraktig tur til Frønsvollen og enerett på kaffe, vafler og peisvarme i stallen.

Sommertreff på Søndre Sandås

NOA inviterte til sommertreff på Søndre Sandås torsdag 16. juni. Til tross for skiftende vær med litt friskt sommerregn var oppmøtet godt med både store og små tobeinte, og et par firbeinte. Se også omtale i Grevlingen nr. 3, 2022.

NOAs julegrøt, 14. desember

Etter to års pandemipause var det igjen duket for NOAs tradisjonelle julegrøt. Rømmegrøt og spekemat ble servert i flotte og historiske Disen gård. Rundt 45 personer var påmeldt.

Håkon Breivik Myhr holdt et engasjerende bildeforedrag om boka si; Gjennom Oslomarka med ildsjeler.

EKSTERNE ARRANGEMENTER OG AKTIVITETER

Flerkulturell friluftsfest

Torsdag 9. juni 2022 var det flerkulturell friluftsfest ved Sognsvann i Oslo. Dette er et arrangement i regi av Oslo og Omland Friluftsråd hvor man inviterer mottaksklasser og voksenopplæringsklasser for å lære om friluftsliv og bli kjent med markakulturen. NOA hadde en godt besøkt stand med naturkasser, granskuddsirup og korte smak-på-naturen-turer.

Friluftslivets dag

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus arrangerte sykkelverksted på Markaporten Søndre Sandås på Friluftslivets dag 04.09 2023. Med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB har NOA kjøpt inn utstyr til sykkelverksted. En sykkelgruppe som kan ha ansvar for verkstedet og foreta enkelt vedlikehold ved "åpen dag" og andre anledninger, ønskes velkommen!

Sopptur

Sopp- og nyttevekstforeningen arrangerte en av sine soppturer fra Markaporten, Søndre Sandås høsten 2022. Arrangementet var et forsøk for å se hvordan Søndre Sandås kan benyttes av andre organisasjoner, og gjerne i samarbeid med NOA. For soppsesongen 2023 er det avtalt at Sopp- og nyttevekstforeningen skal kunne bruke Markaporten som base for sine soppkontroller.

Lysvandring Alnaelva

Torsdag 13. oktober sto NOA på stand sammen med Naturvernforbundet i Groruddalen og Gjelleråsmarkas venner ved Stovner Rockefabrikk. Naturutstillingskassene var igjen er fint utgangspunkt for flere fine samtaler med barn og voksne.

Rydd Marka

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus inngikk samarbeid med Rydd Marka høsten 2023, for at organisasjonene skal støtte hverandre i å skape synlighet og økt deltakelse i ryddeaksjoner. Rydd Marka organiserer ryddeaksjoner hver første søndag i måneden fra april til november. NOA deltok på ryddeaksjon 6.11.22. På Ryddeaksjonen deltok ca. 20 stk. Arrangementet er et familiearrangement. I tillegg arrangerte Rydd Marka og NOA en familiemiljødag (04.03.23) på NIO house i Oslo sentrum. Der holdt blant annet Mikkel Soya

Bølstad foredrag om skogens tilstand og trusler. Det var rundt 30 personer som kom innom arrangementet på NIO.

UTTALELSER, KLAGER, UTSPILL

Fra NOA

21.02.2023: *Vedr. flomvannsløsning for Vikingtidsmuseet på Bygdøy.* Til Statsbygg

16.02.2023: *Forslag til programpunkt i kommende byrådserklæring; samlet plan for varig sikring av naturverdiene i Oslos elvedaler.* Til alle partiene i Oslo bystyre.

13.02.2023: *Uttalelse til planid. 2020009 – Utvidelse av steinbrudd på Steinshøgda detaljregulering*

12.02.2023: *Nasjonalpark i Østmarka: Denne sjansen kommer aldri igjen.* Til Samferdsel- og miljøutvalget i Oslo kommune.

03.02.2023: *Innspill om tiltak og virkemidler for å opprettholde og forbedre økologisk tilstand i skog.* Til Miljødirektoratet.

18.01.2023: *Merknader til skogvernforslag i Ullensaker og Nittedal og Gjerdrum kommuner*

15.01.2023: *Låsen transformatorstasjon, tilleggsutredning.* Felles høringssvar fra Østmarkas venner, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og i Oslo sør.

13.01.2023: *Verneforslag for Østmarka nasjonalpark: Høringssvar fra Naturvernforbundet i Oslo og Akershus.*

12.12.2022: *Naturvernforbundet krever opprydning av sterkt forurensende, statlige eid alunskiferdeponi v E6 Taraldrud.* Felles brev fra Naturvernforbundet, NOA og Naturvernforbundet i Nordre Follo.

08.12.2022: *Protest mot høyhusplaner i Oslo, Sjølyst.* Felles brev fra NOA og lokallaget i Oslo Vest til byråd for byutvikling.

05.12.2022: *Uttalelse til kommuneplanens arealdel Bærum*

05.12.2022: *Uttalelse fra NOA og BNF vedr. Fossum-området*

05.12.2022: *Uttalelse til oppstart revisjon av flerbruksplan for Bærum kommunale skoger*

22.11.2022: *Varig sikring av naturmangfoldet i Oslos elvedaler.* Til Oslo kommune v/Bymiljøetaten. Forespørsel om møte.

11.11.2022: *Uttalelse til utkast ny folkehelsestrategi for Oslo 2023-2030*

26.10.2022: *Hvorfor Østmarka nasjonalpark?* Innlegg fra NOA v/Sigmund Hågvar på OOFs høringssmøte 26.10.22

30.09.2022: *Innsigelse mot Losby Verk AS søknad om 3,8 km klasse 3 landbruksvei i Lørenskog kommune, Østmarka.* Felles høringssuttalelse fra NOA og lokallaget i Lørenskog.

29.09.2022: *Uttak av vann til snøproduksjon fra Trollvann.* Felles brev fra NOA og lokallagene Oslo Nord og Groruddalen til Oslo kommune v/Bymiljøetaten.

25.09.2022: *Naturverdier registrert i området som sogner til «Dammyrveien» i Lørenskog kommune, Østmarka.* Bl.a. sendt som vedlegg til uttalelse om Dammyrveien 30.9.22

22.09.2022: *Omlegging av skogsdriften i Oslos kommuneskog, et kostnadseffektivt klimatiltak.* Til Dagsavisen, ble ikke publisert.

22.09.2022: *Kommunedirektørens konklusjon og anbefaling om helårs turveitrasé i Vestmarka forbigår markaloven.* Til Bærum kommune v/kommunedirektøren.

12.09.2022: *Anleggsarbeider ved Trollvannstua.* Felles brev fra NOA, Oslo Nord og Lillomarkas Venner til Oslo kommune v/Bymiljøetaten.

01.09.2022: *Uttalelse til ombygging av Grøttumsliveien gbnr. 17/2 i Oslo kommune.*

30.08.2022: *Innspill til revisjon av høyhusstrategien*. Fra NOA v/byøkologisk arbeidsgruppe til Plan- og bygningsetaten i Oslo

26.08.2022: *Høringsuttalelse søknad om vannuttak til snøproduksjon i Grefsen- og Trollvannskleiva i Oslo kommune*. Fra NOA og Naturvernforbundet i Groruddalen til NVE.

24.08.2022: *Høring av søknad om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling og mudring av sjø ved slottet, Storsand i Asker kommune (sak 2022/10239)*. Fra NOAs fjordgruppe og lokallagene i Asker, og Hurum og Røyken til Statsforvalteren i Oslo og Viken.

19.08.2022: *Uttalelse til søknad om etablering av sherpatrapp i Ånebydalen, Nittedal*.

05.07.2022: *NOA ber om innsyn i hogstsøknader og –vedtak for Oslomarka*. Til Landbruksdirektoratet.

23.06.2022: *Naturen langs Lysakerelva må vernes!* Åpent brev til Bærum kommune fra NOA og Naturvernforbundet i Bærum. På trykk i Budstikka 2. juli.

10.06.2022: *NOAs uttalelse til revidert PEFC Skogstandard*

24.05.2022: *Uttalelse detaljregulering for Brudalen, saksnr 2021/955*. Ny vei i Østmarka.

08.04.2022: *Uttalelse detaljregulering helårs turveitrasé i Vestmarka, planID 2019008*

Videre er det på forespørsel sendt innspill til programarbeidet forut for kommune- og fylkestingsvalget til Oslo AP, Oslo Krf, Oslo MDG, Oslo Sp, Oslo SV og til Venstres fylkesprogram for Akershus.

I tillegg kommer omfattende kommunikasjon vedrørende følgende saker som er omtalt i styrets beretning og i Marka-kapittelet av årsberetningen.

- Karlsrud-veien i Sørmarka
- Krav om miljøinformasjon fra Løvenskiold Skog
- Krav om miljøinformasjon fra Landbruksdirektoratet; aldersklasser den eldste skogen
- Krav om innsyn i hogstsøknader og -vedtak etter markaforskriften

Uttalelser i regi av Forum for natur og friluftsliv (FNF) - støttet av NOA

FNF Oslo og Akershus

03.03.2023: Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2022-2035, Nittedal kommune

08.02.2023: Uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel for Nannestad kommune

FNF Oslo

12.09.2022: Uttalelse til høring «Lilleakerbyen»

FNF Akershus

14.12.2022: Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2022-2042, Bærum kommune

12.12.2022: Uttalelse til arealdel for kommuneplan 2023-2034, Nordre Follo kommune

09.12.2022: Uttalelse til ny friluftsliv i Lysakerfjorden

02.12.2022: Uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035, Enebakk kommune

25.11.2022: Uttalelse til detaljreguleringsplan for Husvik kai og parkering, Frogn kommune

11.11.2022: Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2022-2034, Lørenskog kommune

01.11.2022: Uttalelse til kommuneplan 2023-2034, Vestby kommune

28.10.2022: Uttalelse til planprogram kommuneplan for Aurskog-Høland kommune 2023-2035

17.10.2022: Uttalelse til planprogram for kommuneplan og arealstrategi, Eidsvoll kommune

19.09.2022: Uttalelse til kommuneplanens arealdel, Lillestrøm kommune

15.09.2022: Uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel (2022-2035), Nittedal kommune

25.08.2022: Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2022-2046, Nesodden kommune

22.08.2022: Uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel og arealdel 2022-2034, Nes kommune

19.05.2022: Uttalelse til planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel 2023-2040, Nannestad kommune.

16.05.2022: Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2022-2033 Rælingen kommune

01.04.2022: Uttalelse til Krogstad miljøpark

FNF Oslo, FNF Akershus, FNF Buskerud og FNF Østfold

20.02.2023: Innspill til revidering av spillemiddelordningen

01.06.2022: Uttalelse til høringsuttalelse til revidert forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken

FNF Akershus og FNF Buskerud.

16.09.2022: Uttalelse til høring av søknad om tillatelse etter forurensningsloven i forbindelse med bygging av E134 - Oslofjordforbindelsen

06.09.2022: Uttalelse til reguleringsplanarbeid del av gbnr 356/1 og del av 353/13, Asker kommune

FNFs uttalelser kan leses i sin helhet på FNFs hjemmesider: fnf-nett.no.

ORGANISASJONEN

NOA er Naturvernforbundets fylkeslag i Oslo og Akershus.

Æresmedlemmer

Bredo Berntsen

Jens Gram

Jørgen Huse

Frithjof Funder

Finn Otto Kvillum

Gjermund Andersen (utnevnt 2022)

Bjørn Faafeng (utnevnt 2022)

Årsmøtet 2022

NOAs årsmøte 2022 ble gjennomført onsdag 16. mars i Samfunnshus Vest på Røa. Det var 65 deltagere, hvorav 57 stemmeberettigede. Sigrid Ryeng Alnes og Thomas Nygreen ble valgt til møteleder og Håkon Eide Gundersen til referent.

Årsberetningen for 2021 ble gjennomgått og godkjent. Årsmøtet godkjente videre regnskapet for 2021, arbeidsprogrammet for 2022 med enkelte tillegg som ble protokollført og budsjettet for 2022.

Forslag om en mindre vedtektsendring knyttet til signaturrett ble vedtatt.

Bjørn Faafeng og Gjermund Andersen ble utnevnt som æresmedlemmer.

Valget på årsmøtet 2022 ga følgende sammensetning:

Styresammensetning:

Nikolai Norman, leder, på valg i 2023
Sigmund Hågvar, nestleder, på valg i 2024
Espen Ulvin, styremedlem, på valg i 2023
Randi Wilhelmsen, styremedlem, på valg i 2023
Georg Reiss, styremedlem, på valg i 2024

Varamedlemmer:

Rebekka Sundøy Haldorsen, på valg i 2023
Paulina Natalia Dudzinska, på valg i 2023
Aurora Kobernus, på valg i 2023
Hanna Hånes, på valg i 2023
Karina Sætersdal Nilssen, på valg i 2023

Natur og Ungdom har utpekt Tale Ryste som representant i NOAs styre.

Valgkomite (alle på valg hvert år):

Are Hedén
Ingvild Melvær Hanssen
Sidsel Selvik

Revisor:

Revisjonsfirmaet Flattum & Co AS

Styrets arbeid

Styret har hatt 10 møter i arbeidsåret 2022-2023, inkludert et «stort styremøte» der alle lokallagene ble invitert til å delta.

Representasjon

Espen Ulvin har vært NOAs landsstyrerepresentant, med Karin Irene Olsen som vararepresentant.

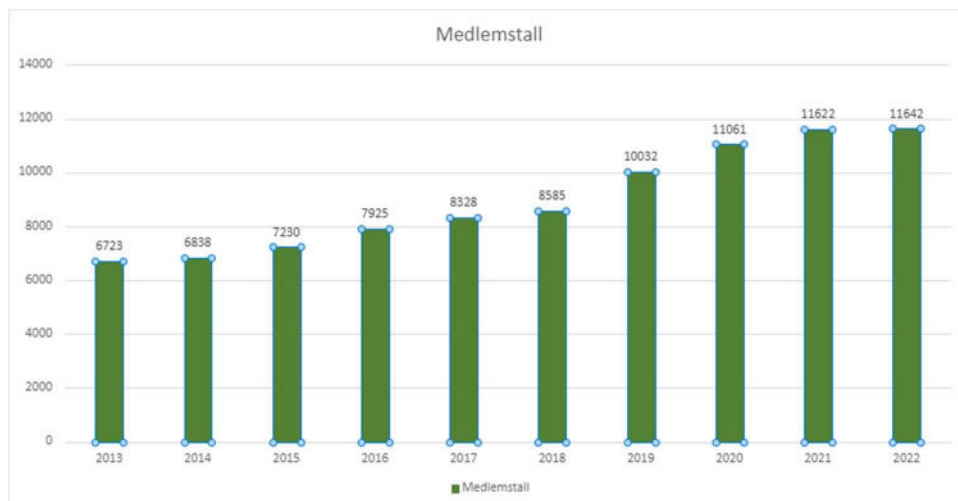
Klima- og miljødepartementet har opprettet et eget råd for forvaltningen av marka, Markarådet, der NOA har fast plass. Helen Svensson og Håkon Eide Gundersen (vara) har representert NOA.

Bjørn Kåre Salvesen har vært NOAs representant i Forum for Natur og friluftsliv (FNF) Akershus og Randi Wilhelmsen har representert NOA i FNF Oslo.

På årsmøtene til FNF Oslo og FNF Akershus 30. januar 2023 ble disse to foreningene slått sammen til FNF Oslo og Akershus.

Medlemsutviklingen

Det er registrert 11 642 medlemmer i NOA per utgangen av 2022, omtrent uendret fra 2021.

KONTORET

Det har i perioden vært ca. 6 årsverk på kontoret fordelt på følgende stillinger:

Håkon Eide Gundersen (100 %):	Daglig leder
Hanna Løken (40 %):	Kontormedarbeider
Tina Carina Laurendz (100 %):	Kommunikasjonsrådgiver (sluttet 28.2.23)
Gjermund Andersen (100 %):	Spesialrådgiver skog- og markasaker
Maria Andersen (60 %):	Prosjektleder aktiviteter og arrangementer
Erik Kagge (75 %):	Biolog og feltveileder
Knut Olav Fossetøl (100 %):	Prosjektleder skoleprosjektet «Bynaturen» (fra 4.8.22)
Siri Tollefsen (30 %):	Prosjekt «Bynaturen» & "Redd gammelskogen"
Yves Vrancken (30 %):	Prosjekt «Bynaturen» (fra 1.2.22)
Ingar Refvik Bondhus (50 %):	Prosjekt digitale kartløsninger, kulturminneregistrering
Christian Messenbrink (20 %):	Vaktmestertjenester
Aud Kvam og Olav Momyr:	Frivillige hjelpere på kontoret i hele perioden
Jørgen Huse:	Frivillig regnskapsfører i hele perioden
Ruth Aure:	To ukers praksisopphold (7.3.22 – 18.3.22) som del av bachelorstudium i sosialantropologi
Liveig Böhm:	To ukers arbeidspraksis (26.1.23 – 3.2.23) hvor hun blant annet deltok i skoleprosjektet Bynaturen.

ARBEIDSGRUPPER OG TEMALAG

Temalag

Ved utgangen av 2022 har NOA tre aktive temalag:

- Fjordgruppa
- Driftsstyret for Frønsvollen
- Markagrappa

Fjordgruppa

Arbeidsgruppen fikk status som temalag høsten 2019.

Se oppsummering av fjordgruppas arbeid i årsberetningens kapittel om «Fjorden».

Driftsstyret for Frønsvollen

Arbeidsgruppen fikk status som temalag høsten 2019. Leder er Jens Martin Bertheussen. Se Frønsvollen-gruppas oppsummering av året på siste side i årsberetningen.

Markagrappa

Arbeidsgruppen fikk status som temalag høsten 2019. Leder er Bjørn Faafeng.

Det ble arrangert 9 møter i markagrappa i kalenderåret 2022. I tillegg deltok representanter for markagrappa i en rekke befaringer, møter o.l. Markagrappa engasjerer seg i saker som omhandler trusler mot naturverdier og naturopplevelser i områdene innenfor markagrensen og i randsonen mot byggesonen. En rekke av disse sakene er omtalt i årsberetningens "Marka"-kapittel.

Byøkologisk arbeidsgruppe

Celine Motzfeldt Loades varslet forsommeren 2022 at hun ville gi seg som leder av gruppa. Ingen erstatter har kommet på plass og med unntak av uttalelse til Oslos høyhusstrategi august 2022 har arbeidsgruppen deretter vært inaktiv. NOA-sekretariatet vil forsøke å få i gang igjen gruppa våren 2023.

For årsmøtet 2023 tilfredsstiller ikke gruppa kravene for å regnes som temalag etter vedtektene.

Arbeidsgrupper som ikke er temalag, med kontaktperson

- Dugnadsgruppa for Søndre Sandås   Nikolai Norman
- Grevlingens redaksjon   Ingunn Lund-Vang
- Elvedalsgruppa   Sigmund Hågvar

INFORMASJONSARBEID

Hjemmesida – www.noa.no og naturvernforbundet.no/osloogakershus

På NOAs hjemmeside publiseres artikler og saker om NOAs arbeid, uttalelser og aktiviteter. Mange av NOAs nettstedsbesøkende kommer fra nyhetsbrevet og delinger på Facebook.

Nye nettsider med et mer moderne uttrykk ble lansert i regi av Naturvernforbundet i november 2022.

Grevlingen – NOAs medlemsblad

Grevlingen er NOAs medlemsblad og hadde fire utgivelser i 2022, med et opplag på om lag 8 500 eksemplarer. Hver utgave har et hovedtema, faste spalter og innlegg fra lokallagene. Ingunn Lund Vang er Grevlingens redaktør.

Årets temaer:

- Nr. 1/2022 - Naturens rettsvern
- Nr. 2/2022 - Miljøverndepartement 50 år
- Nr. 3/2022 - Kunnskapsbasert arealforvaltning?
- Nr. 4/2022 - Klima og naturkrise må løses i sammenheng

NOAs ark - NOAs nyhetsbrev

Nyhetsbrevet gir viktig informasjon til medlemmer om NOAs arbeid og aktivitetstilbud, og i 2022 ble det sendt ut 8 nyhetsbrev fra NOA.

NOA i sosiale medier

NOA er aktive på både Facebook og Instagram. En diskusjon om endringsblindhet på Facebook var det mest likte og delte innlegget i år, og August Cappelens maleri "utdøende urskog" (1852) skapte mest debatt.

Per 7. mars 2023 har vi 981 følgere på Instagram, og 3912 følgere på Facebook.

Medlemstallet i gruppa "Redd gammelskogen" på Facebook øker stadig og per mars 2023 har gruppa 6100 medlemmer. Gruppa er viktig for formidling av gammelskogens verdi og utveksling av informasjon om aktuelle saker, trusler, skogpolitikk med mer.

Verve- og profileringsmaterieil

I 2022 ble det trykket opp nytt opplag i redigert versjon av vervebrosjyren 4 gode grunner. Basert på erfaringer fra "åpen dag" på Søndre Sandås ble det også laget og trykket opp en engelsk versjon av vervebrosjyren, for å nå ut til flere.

NOA i media

16.05.2022, Dagsavisen: *Vi støtter en ny småhusplan*. Deattinnlegg ved byøkologisk arbeidsgruppe og Fortidsminneforeningen.

21.09.2022, NRK Nyhetsmorgen: *Innskrenket klagerett på hogst*. Intervju med Håkon Eide Gundersen om vanskelighetene med innsyn i hogst, med hogstklage i Bærum som eksempel.

05.12.2022, Dagsavisen: *Gi naturen plass, Oslo*. Debattinnlegg om Oslos nye folkehelsestrategi.

07.12.2022, Vårt Land: *Slik gjenopprettet de myra i Lillomarka*. Om myrrestaurering, Håkon Eide Gundersen medvirket.

28.12.2022, NRK: Omtale av NOAs protestbrev mot høyhus på Skøyen/Sjølyst, med intervju av nestleder Sigmund Hågvar, i morgennyhetene til NRK Stor-Oslo og på nettsiden.

03.01.2023, Dagsavisen: *Lager plan for mer vern av Oslomarka*. Om naturavtalen og NOAs arbeid med samlet plan for vern og restaurering av markanaturen.

16.01.2023, Dagsavisen: *1.000 km med nye veier i skogene: Går til sak for å stanse ny skogsbilvei*. Om Karlsrud-veien i Sørmarka.

Eksterne foredrag

Mars 2022: Gjermund Andersen holdt foredrag for Miljøpartiet De Grønne

29.3.2022: Gjermund Andersen holdt foredrag for Naturvernforbundet i Tønsberg og Færder

April 2022: Gjermund Andersen holdt foredrag for ansatte hos Statsforvalteren i Innlandet

April 2022: Gjermund Andersen deltok på Treseminaret på Dovre, Senter for Bygdekultur

12.5.2022: Gjermund Andersen holdt foredrag om bærekraft i skogbruket for Stor-Elvdal SV

19.5.2022: Gjermund Andersen holdt foredrag ved Bergen Arkitekthøgskole

UTGIVELSER

Markakalenderen 2023

Markakalenderen er NOAs mest populære salgsvare og årets opplag var på 2500 eksemplarer. Kalenderen har også i år blitt solgt ved en rekke utsalgsteder i Nordmarka, Østmarka, Vestmarka, Sørmarka, Sørkedalen, Lillomarka, Bærumsmarka samt sentrale Oslo. Redaksjonen for markakalenderen har bestått av Randi Wilhelmsen, Lars Wilhelmsen og Bjørn Faafeng. Jan Häusler har igjen komponert kartene til kalenderturen.

Kalenderen har blitt annonsert i Grevlingen, i NOAs nyhetsbrev og på NOAs nettsider.

Alle inntektene fra kalendersalget går til NOAs arbeid. Stor takk til alle bidragsytere!

Nye bøker

Artsmangfold i skog

I mai 2022 kom den etterlengtede boken "Artsmangfold i skog – en håndbok om signalarter på Østlandet" ut. Utgitt og solgt i samarbeid med Sabima og Stiftelsen Biofokus, med økonomisk støtte fra Haldor Viriks legat.

NOAs PROSJEKTER

NOA fikk i 2022 støtte til følgende prosjekter (prosjektnummer og navn benyttet i prosjektrengskapet i parentes):

- **Aktiviteter og arrangementer i Oslo** (2 Aktivitetsstøtte Oslo): Støttet med kr 80 000,- fra Oslo kommune og kr 30 000,- i naturgledemidler fra Naturvernforbundet til blant annet naturpust på Bygdøy, smak-på-naturen-turer og deltakelse på større friluftslivsarrangementer. Se omtale under «Naturformidling».
- **Aktiviteter og arrangementer i Viken** (6 Friluftsliv Akershus): Ubenyttede midler (kr 24 809,-) overført fra 2022 ble blant annet brukt til smak-på-naturen turer i Lørenskog og Asker, samt jubileumsmarkeringene i Karlshaugen naturreservat.
- **Sykkelverksted Søndre Sandås** (9 Sykkelverksted): Innkjøp av mobilt sykkelverksted ble i 2021 støttet med kr 50 000,- av Sparebankstiftelsen DNB. Utstyr kjøpt inn og tatt i bruk fra våren 2022.
- **Søppelrydding** (11): Støttet med kr 84 000,- av Oslo kommune til holdningskampanjer og innkjøp av søppelplukkere til gratis utlån i BUA Oslo. Støttet med kr 80 000,- av prosjektmidler fra Naturvernforbundet til holdningskampanje.

Innkjøp av søppelplukkere til BUA Oslo, ble støttet med ca 1/3 av kostnaden fra Naturvernforbundet i Oslo Vest.

- **Naturen som inkluderingsarena** (51 Naturen som inkl. arena): Støttet med kr 130 000,- av Miljødirektoratet via Naturvernforbundet til gjennomføring av «smak på naturen»-turer og deltakelse på familiearrangementer og Flerkulturell friluftsfest. Se omtale under «Naturformidling».
- **GIS-kurs og utvikling av kartverktøy** (3 GIS og kart): Støttet med kr 175 000,- av Sparebankstiftelsen DNB til registrering av kulturminner og turforslag i Markakartet. Etter nærmere vurdering ble det ansett mer formålstjenlig å gjøre registreringene av kulturminner direkte i Riksantikvarens karttjeneste Kulturminnesøk. Videre støttet med kr 120 000 fra Kommunal- og distriktsdepartementet til videreutvikling av Markakartet. Midlene er benyttet til utvikling av en databaseløsning som skal gjøre NOA i stand til å ajourføre og oppdatere informasjon i NOA-kartlagene i Markakartet.
- **Skogprosjekt** (30): Støttet med kr 360 000,- av Naturvernforbundet til arbeid med nasjonale skogsaker i regi av Gjermund Andersen, leder av Naturvernforbundets skogutvalg. Mottatt kr 315 000 øremerket skogkartlegging i regi av skogutvalget.
- **Redd gammelskogen** (31): Støttet med kr 450 000,- av Sparebankstiftelsen DNB for å lokalisere store sammenhengende skogområder med gammel skog og kartlegge bestander av truede arter i skog på Østlandet. Tiltaket retter seg mot unge studenter som studerer økologi, naturforvaltning og lignende temaer. Gjennom kurs- og formidlingsvirksomhet skal studentene få en utvidet forståelse av skogøkologi og få muligheten til å delta i feltarbeid arrangert av Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) for skogutvalget i Naturvernforbundet.
- **Samlet plan marka** (32): Mottatt gave på kr 500 000,- øremerket prosjektet. Se omtale av prosjektet under «Marka».
- **NOAs skoleprosjekt** (40 Bynaturen): Støttet med kr 200 000,- fra Oslo kommune og kr 2 000 000,- fra Sparebankstiftelsen DNB. Prosjektmidlene fra Sparebankstiftelsen er gitt basert på flerårig gjennomføring og beløpet overføres i rater. I 2022 er kr 750 000 overført fra stiftelsen til prosjektet. Se omtale under «Naturformidling».
- **Formidling Søndre Sandås** (80): Støttet med kr 150 000,- fra Oslo kommune til utvikling og gjennomføring av formidlingsvirksomhet med utgangspunkt i Søndre Sandås. Blant annet brukt til utvikling av digital natursti, naturpust-rute, smak-på-naturen-rute og ruter for barnehager/skoleklasser.
- **Formidling Frønsvollen** (81): Støttet med kr 450 000,- av Sparebankstiftelsen DNB til innkjøp av nye naturutstillingskasser, restaurering av de gamle naturkassene og oppdatering av formidlingstilbudet på Frønsvollen.

Prosjektene og den eksterne finansieringen gjør oss i stand til å få utført et stort og viktig arbeid som vi ellers ikke ville maktet. NOAs styre er derfor svært takknemlig for alle prosjektbidragene og denne muligheten til å vide ut vårt arbeid.

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - REGNSKAP 2022

Balanse pr. 31.12	2022	note	2021
Elendeler			
Fordringer			
Debitorer utestående salg	17 000		30 000
Debitorer diverse	407 431	1	494 061
sum fordringer	424 431		524 061
Bankinnskudd	5 459 866	2	4 514 818
Kasse	2 290		2 800
sum	5 886 587		5 041 679
Egenkapital			
Egenkapital	1 900 755	3	2 550 971
sum egenkapital	1 900 755		2 550 971
Gjeld			
Kreditorer	147 881	4	1 992
Skattetrekk	117 370		76 658
Skyldig arbeidsgiveravgift	93 602		76 012
Avsatt feriepenger	384 449		269 965
Avsatt arb.g.avg. på feriepenger	54 523		38 065
Disponibelt for prosjektene	3 188 008	11	2 028 016
sum gjeld	3 985 833		2 490 708
Sum gjeld og egenkapital	5 886 587		5 041 679

 Siri Lunnan
 Katarina N. Duotkivska
 Sigmund Hågen

 Gjøran
 Randi Wilhelmsen
 Espen Lønn

 Håkon Bilde

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - RESULTATREGNSKAP 2022

	2022	noter	2021	2022	budsjett	2021
				("prosjekt NOA")		
Inntekter			131 741			
Offentlige bidrag / driftstilskudd	666 000	5	701 213	666 000	660 000	701 213
Salgsinntekter	271 455	7	320 051	271 455	320 000	320 051
Kontingentandeler NNV	1 094 658		962 917	1 094 658	1 095 000	962 917
Andre inntekter	635 053	6	1 320 513	635 053	650 000	1 320 513
Inntektsført til dekning av prosjektkostnader	2 950 057	11	1 891 016			
sum	5 617 224		5 195 711	2 667 166	2 725 000	3 304 694
Utgifter						
Lønn/honorarer inkl. sos.utg.	3 883 051	10	2 868 956	1 849 955	2 000 000	1 718 204
Grevlingen	383 727		326 605	383 727	300 000	326 605
Salgsutgifter	59 438	7	75 475	59 438	60 000	75 475
Kontorkostnader	285 424	8	225 296	285 424	220 000	225 296
Informasjonstiltak	41 685		59 306	41 684	80 000	59 306
Transport og reise	30 642		2 998	30 641	20 000	2 998
Andre utgifter inkl. drift av Søndre Sandås	129 051		748 853	129 051	100 000	748 852
Oppgradering av Søndre Sandås	610 445	9				
Netto prosjektunderskudd dekket av NOA	24 634	11		24 634		28 661
Prosjektutgifter utover lønnskostnader	916 960	11	606 014			- 87 297
sum	6 365 056		4 913 502	2 804 554	2 780 000	3 098 100
Driftsresultat	- 747 833		282 209	- 137 388	- 55 000	206 594
Finansinntekter	99 694		36 016	99 694	50 000	36 016
Finanskostnader	2 078		1 940	2 078	2 000	1 940
Netto finansresultat	97 616		34 076	97 616	48 000	34 076
resultat	- 650 217		316 285	- 39 772	- 7 000	240 670

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS REGNSKAP 2022

Noter til regnskapet

Fordringer og gjeld

Alle fordringer og gjeld behandles som kortsiktig så lenge løpetiden er 12 måneder eller kortere.

Skatter og skattekostnad

I utgangspunktet er NOA ikke skattepliktig for den virksomheten som drives i dag.

(2021)

1 Debitorer (utenom salg)

Privat lån (forskudd lønn)	18 282	
MVA-kompensasjon mottatt januar 2022	389 149	
	<u>407 431</u>	

2 Bankinnskudd

Konto 1280 05 02347	196 911	
Konto 1280 60 90113	3 057 527	
Konto 1280 60 71976 (skattetrekk-konto)	150 000	
Konto 9820 42 88682 (OBOS)	2 053 319	
Konto 1280 30 52784	2 109	
	<u>5 459 866</u>	

3 Egenkapital

Egenkapital 31.12.2021	2 550 971	
Resultat 2022	-650 217	
Egenkapital 31.12.2022	<u>1 900 755</u>	

4 Kreditorer

Maria - refusjon fra NNV	2 331	
Pensjonskostnader via NNV	145 550	
	<u>147 881</u>	

5 Offentlige bidrag - driftstilskudd

Oslo kommune - driftstilskudd	500 000	(500 000)
Viken fylkeskommune - driftstilskudd	166 000	(166 000)
	<u>666 000</u>	

6 Andre inntekter

Private bidrag	20 316	(781 185)
Grasrotandel Norsk Tipping	77 834	(69 504)
MVA-kompensasjon - mottatt januar 2023	389 149	(283 112)
Fakturert kontorhold (prosjekter)	147 754	(87 927)
	<u>635 053</u>	

7 Salgsinntekter (brutto)

Salg av kalender inkl. stip.salgsinntekt januar 2023	190 209	(243 210)
Salg Tanumboka	12 776	(17 862)
Salg av Eventyrskogboka	4 741	(17 817)
Salg av Nytt skogbruk!	5 612	(38 992)
Salg av Grønne tekster	5 531	(4 048)
Salg av Naturglede	17 559	(10 420)
Salg av Artsmangfold	32 509	(-)
Salg av Slåtteeeng	899	(-)
Annet salg	1 621	(2 306)
	<u>271 455</u>	

Salgsutgifter

Tillaging av kalender	56 938	(52 475)
Kjøp av bøker - videresalg	2 500	(23 000)
	<u>59 438</u>	

Porto utsending kalender - anslått	17 000	(20 000)
Porto utsending av bøker og andre varer - anslått	7 000	(7 000)

8 Kontorkostnader (inkludert posten diverse)

Forsikring	10 154	(8 154)
Strøm	31 302	(29 305)
Porto	24 390	(28 852)
Tele- og datatrafikk	26 024	(31 838)
Multifunksjonsmaskin (kopi, printer...)	49 601	(38 924)
Abonn. litteratur	20 139	(20 216)
Dataprogrammer - lisenser	63 254	(14 212)
Andre kontorutgifter	60 559	(52 402)
	<u>285 424</u>	

9 Oppgradering Søndre Sandås

Installert ventilasjonsanlegg og oppgradert elektrisk anlegg mm.	610 445	
--	---------	--

10 Lønnskostnader og honorarer til daglig leder og styre

Bruttolønn	3 047 024	(2 263 360)
Opparbeidede feriepenger i 2022	384 449	(284 072)
Pensjonskostnader (etter fratrekk av egenandel)	298 357	(224 408)
Yrkesskadeforsikring	12 034	(7 950)
Arbeidsgiveravgift	469 817	(358 597)
Refusjon sykepenger	-256 905	(-89 722)
Refusjon lønnstilskudd fra NAV	-106 725	(-207 459)
Revisor	35 000	(27 750)
	<u>3 883 051</u>	

Totalt antall lønnede årsverk i NOA er ca 6,8 fordelt på 12 personer. (6,1 årsverk fordelt på 12)

Prosjektene er internfakturert for lønn med tilhørende kostnader; totalt kr 2 033 096. For de fleste av lønnskostnadene er det i tillegg fakturert for kontorhold tilsvarende 10 % av lønn, totalt kr 147 754.

NOA har to pensjonsordninger for de ansatte. Den ene ordningen er en ytelsespensjon som nå er lukket. Det er en aktiv deltager. De øvrige ansatte er tilknyttet en innskuddsordning. Begge ordninger tilfredsstiller kravene til obligatorisk tjenestepensjon.

Pensjonskostnader knyttet til innskuddsordningen	152 807
Pensjonskostnader knyttet til ytelsesordningen	145 550
Om lag 2/3 av kostnaden knyttet til ytelsesordningen gjelder regulering av pensjoner for tidligere ansatte.	

Håkon Eide Gundersen (daglig leder hele året. Ansatt i 100 % stilling frem til 31. august, deretter 90 % stilling tilsvarende 0,96 årsverk. Utgifter inkluderer arbeidsgiveravgift.

Lønn inkl. opparbeidede feriepenger	640 000
Utgift til pensjonsordning	34 000
	<u>674 000</u>
Styret inkludert styreleder	0

11 Prosjekter - over- og underskudd

Se egen side.

Prosjekt:

		Ubenyttede midler tidligere år	Mottatte midler 2022 ikke inntektsført	Mottatte gaver 2022	Overføring mellom prosjekter *	Disponible midler før kostnader	Inntektsført til dekningsberegning av prosjektkostnader	Tapsprosjekter **	Disponibelt etter prosjektdisponering
2	Frønsvollen	videreføres	153 487	41 542		195 029	35 270	-	159 759
3	Aktivitetsstøtte Oslo	avsluttes **	56 172	110 000		166 172	179 756	- 13 584	-
4	GIS og kart	avsluttes **	73 016	295 000		368 016	379 922	- 11 906	-
6	Friluftsliv Akershus	avsluttes **	24 809			24 809	24 036	773	-
9	Sykkelverksted	avsluttes **	50 000			50 000	49 917	83	-
10	Markaopplevelser	videreføres	200 000			200 000	-	-	200 000
11	Søppelrydding	videreføres	12 292	187 708		200 000	67 132	-	132 868
20	Kulturlandskap	videreføres	108 603		9 958	118 562	-	-	118 562
21	Finn - skjøtsel	overført til 20	4 958		- 4 958	-	-	-	-
22	Finn - reg	overført til 20	5 000		- 5 000	-	-	-	-
30	Skogprosjekt	videreføres	104 913	812 591		917 504	736 704	-	180 800
31	Redd gammelskogen	videreføres		450 000		450 000	233 595	-	216 405
32	Samlet plan marka	videreføres	332 067		500 500	832 567	190 742	-	641 825
40	Bynaturen	videreføres	84 182	950 000		1 034 182	570 940	-	463 242
50	Alnaskolen	overført til 51	107 839		- 107 839	-	-	-	-
51	Naturen som inkl.arena	videreføres	1 058	138 075	-	246 972	129 151	-	117 821
63	Viriks legat - informasjon	videreføres	106 151			106 151	-	-	106 151
64	Viriks legat 3 bøker	videreføres	3 470			3 470	-	-	3 470
70	Østmarkavern	videreføres	600 000			600 000	60 994	-	539 006
80	Formidling Søndre Sandås	videreføres		150 000		150 000	135 620	-	14 380
81	Formidling Frønsvollen	videreføres		450 000		450 000	156 279	-	293 721
sum alle			2 028 016	3 584 916	500 500	-	6 113 432	2 950 058 - 24 634	3 188 009

* Prosjekter avsluttes ved at overskudd overføres til andre prosjekter.

** Prosjekter avsluttes ved at underskudd dekkes inn fra NOA eller overskudd tilfaller NOA. Netto er underskudd som dekkes av NOA.

LOKALLAG

Det er 16 lokallag og flere studentlag i NOA som bidrar aktivt i lokale saker. Gjennom ditt lokallag kan du engasjere deg i saker i ditt nærmiljø!

Oversikt over lokallag og studentlag med kontaktinformasjon trykkes i hver utgave av medlemsbladet Grevlingen og er også tilgjengelig på NOAs hjemmesider.

Lokallag/studentlag	Antall medlemmer 31.12.2022	Leder/kontaktperson
Naturvernforbundet i Asker	664	Jan Häusler
Naturvernforbundet i Bærum	1 667	Kari Balke Øiseth
Naturvernforbundet i Groruddalen	744	Helge Braathen
Naturvernforbundet i Jevnaker	60	Jan W. Holst
Naturvernforbundet i Lillestrøm	388	Sverre Solberg
Naturvernforbundet i Lørenskog	197	Tom Clark
Naturvernforbundet i Nannestad og Gjerdrum	112	Todd Nore
Naturvernforbundet i Nes	134	Karin Irene Olsen
Naturvernforbundet på Nesodden	379	Peter Schjøberg
Naturvernforbundet i Nittedal	191	Hanna Hånes
Naturvernforbundet i Nordre Follo	459	Bjørn Gunnar Ganger
Naturvernforbundet Oslo Nord	1 863	Henrik Hovland
Naturvernforbundet Oslo Sør	1 422	Ingrid Melvær Hanssen
Naturvernforbundet Oslo Vest	1 588	Colin Murphy
Naturvernforbundet Oslo Øst	1131	Mari Gjerdåker
Naturvernforbundet på Ås	285	Eline Ziener Antonisen
Medlemmer uten lokallagstilhørighet	401	
Sum medlemmer	11642	

Per 31.12.2022 var det 177 studentmedlemmer i NOA, som også er inkludert i medlemsfordelingen for lokallag ovenfor. Det er tre aktive studentlag; Naturvernstudentene i Oslo, kNUst Oslo og Naturvernstudentene ved NMBU.

Naturvernforbundet i Bærum markerte 50-årsjubileum i 2022. NOA gratulerer!

Rapport fra Frønsvollen 2022

Aktivitetsnivået var noe høyere i 2022 enn året før, ettersom pandemien omsider slapp grepet.

Vi avholdt dugnader som vanlig med litt sosialt etterpå. Åpen dag ble gjennomført, i til dels ufyselig vær. Julebordet ble gjennomført, etter to års pandemipause.

Matpakkekafeen har gått jamt og trutt nesten hele barmarksesongen.

I fjor hadde vi også åpent 17. mai, noe som var veldig populært. Det som skulle bli en rolig vakt ble en av de mest hektiske vi har vært med på. Men veldig gøy, masse folk med veldig godt humør.

Vi hadde besøk av dyr fra Bogstad i år også, noe som er populært både blant besøkende, frivillige og dyrene selv. Dette samarbeidet vil vi gjerne videreføre.

Sparebankstiftelsen DNB har fullt ut finansiert NOAs sagbruk med tilhørende vinsj. Sagbruket er i 2022 blant annet brukt til produksjon av kortreiste materialer til bruk på Frønsvollen og NOAs nye hovedkontor ved Sognsvann.

Takk til alle som har bidratt på dugnader og som stallvakter i 2022!

For Driftsstyret, Jens Martin Bertheussen